

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/l.
Telefon šte. 72, ponoči tudi šte. 34

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inzeratni oddelak: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 493

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.843 - Praha št. 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 9. marca.

S tem, da je Italija ratificirala Besarabski protokol, se je nedvomno v Izdatni meri angažirala v protiruski politiki, kakor jo vodi Velika Britanija. Odnosaji med sovjetsko Rusijo in Italijo se bodo sedaj prav gotovo poslabšali, hkrati pa se je s tem ojačila pozicija Rumunije napram sovjetski Uniji. V Besarabskem problemu se bo mogla sklicevati na priznanje vodilnih evropskih vlad in to je ne le moralno, marveč tudi diplomatsko vendarle izdatna opora, dasi seveda odločilnega argumenta s tem ne bo mogla podati.

Zdi se pa, da je težišče zadeve sedaj v tem, da se je Italija tako močno angažirala zoper sovjetsko Rusijo. Seveda ni dvomiti o tem, da je vse to, posredno ali neposredno, angleško delo. Videti je, da so si v Londonu na jasnem, da politika s protestnimi notami ne bo imela zaželjenega uspeha in da hočejo sovjetsko Rusijo zares obdati s krogom samih nasprotnikov.

V to zvezo nam je spravljati vesti, ki se ponavljajo zadnje čase in ki so jih pravkar objavila tudi sovjetska Izvestja. To je oni načrt o spravi med Nemčijo in Poljsko, ki naj bi se izvršil na račun vzhodnih poljskih sosedov. Ta načrt je sicer dokaj fantastičen, ali vendarle ne popolnoma; vendarle si ni nemožne predstavljanje, da bi ga nekateri skušali uveljaviti. Zato ga je ipak treba vzeti v pretes.

Poročalo se je že iz berlinskih virov, da se pečajo nekateri na Nemškem z načrti, kako odstraniti sporne stvari med Nemčijo in Poljsko. Izvedla naj bi se nekaka transakcija; Poljska bi se odrekla svojemu koridorju do Baltijskega morja ob spodnji Visli in prav tako svojih delni oblasti nad Gdanskim. Za to žrtve, ki bi povzročila, da bi se ozemlje vzhodne Prusije zopet spojilo z ostalo Nemčijo, bi se Poljski podelil mandat nad Litvo, tako da bi prišla tudi v posest sedaj litavskega pristanišča Klaipėda, nekdanjega nemškega Memela. Sedaj se znova piše o tem projektu, in trdi se iz sovjetskega vira, da je to sedaj tudi angleški načrt; razen koridorja in Gdanskega naj bi se odrekla Poljska tudi nekaterim obmejnimi krajem v gornji Šleziji, da se tamkaj v gospodarskem in deloma etnografskem pogledu zadovoljijo nemške aspiracije.

Ko so se pred nedavnim pojavile take vesti iz nemških virov, jih je poljska javnost enoglasno zavrnila. Odklonilno stališče Poljske je povsem razumljivo; saj bi se morala odreči svojim pokrajnam, kjer od nekdanj biva poljski rod, ki je sicer ponekod že precej germaniziran ali vsaj pomešan z Nemci, ali ipak še dovolj močan, zato pa bi dobila Litvo, do katere ima sicer neke historične pravice, kjer pa ima poljski element le povsem nezadovoljivo pozicijo med Litvanci. Prav tako neugoden je prometno-gospodarski razlog; ob spodnji Visli vodi na Baltičsko morje najbližji, najprirodnejši dostop do morskega pristanišča za glavne dele poljske republike; ogromen ovinek preko Memela bi bil za veliko večino države skoroda ekonomsko nesprejemljiv, mogoč edino za vzhodne njene dele.

Politično pa bi bil seveda tak aranžma neke izvedljiv, marveč za moment celo zelo enostaven. Korektura meje v gornji Šleziji in opustitev koridorja bi Nemčijo popolnoma potolažilo in nedvomno bi bilo potem konec napetosti med Varšavo in Berlinom. Ker je Anglija že ponovno pokazala, da podpira nemške težnje za popravilo vzhodnih meja, bi se Poljska s tem približala tudi Angliji. Litva bi se seveda sama ne mogla braniti, ako bi jo skušali v kakršnikoli formi porabiti za to, da z njo poravnajo nemško-poljske račune. Ali Poljska bi z okupacijo njenega teritorija le še povečala že sedaj preveliko število manjšinskega elementa, ki bi se seveda skušal opirati na rusko pomoč v svoji nadaljni nacionalni borbi.

Vse navedene kombinacije bi imele sicer, ako bi se realizirale, za posledico konsolidacijo odnosov v srednji Evropi. Toda istočasno bi povečale napetost med srednjo in vzhodno Evropo, kar je sicer v prilog angleškimi protiruskimi načrtom, kar pa nikakor ne more biti v skladu z željami in interesi onih, ki računajo, da se tekom časa ruski vpliv, in sicer v konstruktivni obliki zopet vrne v srednjo Evropo.

Albert Thomas v Beogradu

Beograd, 9. marca. p. Danes zjutraj je dospel v Beograd direktor Mednarodnega urada za delo bivši minister Albert Thomas. Opoldne mu je minister za zunanje stvari dr. Perić predredil slavnostno kosilo. Zvečer je g. Thomas imel predavanje na univerzi o mednarodni gospodarski konferenci v Zenevi, ki se bo v kratkem vršila. Ob priliki njegovega predavanja je 10 do 15 mladenčev, o katerih policija trdi, da so bili komunisti, demonstriralo in pri vsaki njegovi besedi kričalo: Dolji Thomas, dolji francoski minister vojne in municije! To brezobzirno postopanje, ki pri poslušalcih izzvalo burne proteste, tako da je moral intervenirati policija, ki je s silo odstranila izživca. Thomasov govor so poslušalci burno pozdravljali.

Proračun sprejet v načelu

S 151 proti 109 glasovom. — Kleroradikalna večina je bila kompletna. — Pričetek specialne debate. — Negotovost glede pravočasnega sprejetja proračuna.

Beograd, 9. marca. p. Ker se je fin. minister odredel zaključni besedi, je danes takoj po otvoritvi seje Narodne skupščine proglasil predsednik načelno debato za končano ter je odredil pomensko načelno glasovanje o proračunu za l. 1927-28.

Ker je bilo prvotno objavljeno, da bo glasovanje šele v četrtek, je del opozicijonalnih poslancev manjkal, pač pa je vladna zbornala svoje poslance kolikor jih je mogla. Pri glasovanju je bilo navzočih 260 poslancev. 151 jih je glasovalo v načelu za budžet, 109 pa proti.

Seja je bila nato zaključena ter prihodnja sklicana za popoldne z dnevnim redom: Specialna debata o državnem proračunu.

Po seji se je vršil sestanek šefov parlamentarnih skupin pod predsedstvom dr. Subotića, ki je izjavil, da je mogoče zaključiti specialno proračunsko debato pravočasno samo s pristankom šefov parlamentarnih skupin. Šefi parlamentarnih skupin naj bi se zato po predlogu vlade dogovorili o načinu in razdelitvi specialne debate tako da bi bil proračun sprejet nadalje do 1. aprila. O tem predlogu se je razvila debata. Posl. Hrasnica in Jojić sta dolžila vlado, da je sedanj položaj zakrivila sama, ker se ni pravočasno sporazumela s šefi skupin. Dr. Šibenik je ugotovil,

da je to prvi sestanek šefov tekom proračunske debate in da je bil predsednik Narodne skupščine pravočasno opozorjen na to, da je treba sklicati sestanek šefov parlamentarnih skupin, da se debata skrajša. Predsednik je takrat odvrnil, da je to skrb vlade. Radićeva stranka ne namerava preprečiti pravočasnega sprejetja proračuna, ugotavlja, da je kriva vlada in njena večina, ako se sprejetje zavleče. Posl. SDS Večeslav Vilder da bi moral, da bi moral vlada, ki jo predloži proračuna iskati sporazum šefov skupin, ker že od vsega početka ni razpolagala z rokom dveh mesecev, ki ga predvideva poslovnik. Vlada pa je postopala tako, kakor da ji ni do tega, da je proračun sprejet do 1. aprila. Sedaj pripravila neka pooblastila, s katerimi hoče izdelati uredbe brez parlamenta. Tako vlada pač nima pravice, da zaviteva od opozicije, naj se odrede pravici diskusije v Narodni skupščini. Na pripombo Ilje Mihajlovića in Radonića. Da bo vlada v tem slučaju prisiljena predložiti dvanajstine, je posl. Vilder odgovoril, da bo za to sama odgovorna. Opozicija ne obstructira. Ako proračun ne bo pravočasno sprejet, bo to krivdava vlade, ki je bila neekspeditivna in nemarna. Sestanek je bil zaključen, ne da bi se bil dosegel sporazum. Prevladuje mnenje, da se bo morala vlada zateči k dvanajstini.

Popar eni in razočarani klerikalci

Vse njihove zahteve so bile od radikalov gladko odklonjene. V vladi so brez veljave, pri opoziciji so izgubili vse simpatije. Uzunović nadaljuje s svojimi ponudbami.

Beograd, 9. marca. p. Vlada je danes z največjim naporom zbrala svoje poslance, da bi pokazala pri tako važnem glasovanju, kakršno je načelno glasovanje za drž. proračun trdnost in zanesljivost svoje večine. Toda dobila je le 151 glasov, torej daleč pod absolutno večino Narodne skupščine, znak, da živi samo od neodločnosti opozicije, ki se še ne more zediniti za svoj glavni udarec.

Posebno poparjeno hodijo danes po parlamentu klerikalci. Radikalni so jim včeraj odklonili vse, že itak na minimum reducirane zahteve. Zlasti hudo so prizadeli, ker so radikalni odklonili tudi povračilo 20 milijonov cestnih doklad, glede katerih so se hvalili, da jih bo gospod Serneć sigurno spravil nazaj. Posebno blamabel je za nje tudi zadeva blejskega mostu. Blejski most je država za vedno, ker vodi h kraljevi rezidenci, a skoraj bi se bila vlada na celi stvari sploh desinteresirala. Sedaj je sicer pristala na prispevek 1 milijona, toda 500.000 bo moral plačati domači okraj. Ako bi se bilo bolj spretno in pametno postopalo, bi bila država gotovo dala celo vsoto. Na večino klerikalnih zahtev so radikalni odgovarjali, da bo itak lahko vse uređila oblastna skupščina, pri tem pa v proračun ni postavljen niti dinar za oblastne samouprave! Pripoveduje se, da je sinoči minister Serneć grozil z ostavko, a radikalni so hladnokrvno odgovarjali, naj samo izvoli. . . . Danes so skušali svojo večerašnje blaženko nekoliko popraviti v finančnem

odboru. Posl. Smodej se je spomnil predloga SDS glede izenačenja kronskih upokojencev ter je interveniral pri ministru financ, naj se vsaj to sprejme. Minister je gladko odbil, češ, saj ste vendar dne 2. februarja sami glasovali proti temu predlogu! Drug mučen slučaj se je zgodil v odboru za izenačenje davkov, kjer je posl. Pušenjak v imenu SLS stavil nekatere izpreminjevalne predloge. Tudi to so radikalni odklonili ter še povrh zahtevali, da morajo klerikalci glasovati za zakon, kakršne je, akoravno so ga prej ostro pobijali. Klerikalci so se udali in glasovali.

Tako je današnji in včerajšnji dan še posebej pokazal, da so klerikalci popolnoma osamljeni. V vladi nimajo nobenega vpliva, pri opoziciji so izgubili vse simpatije.

Drugače danes ni bilo posebnih dogodkov. Uzunović še vedno išče zveze na vse strani in njegovi prijatelji pridno ponujajo vstop v vlado. Ugotoviti je, da se za slučaj, ako bi hotela SDS sprejeti njihove ponudbe, lahkega srca odrekajo klerikalci.

Mnogo pozornosti je vzbudilo, da je kralj danes pred odhodom v inozemstvo sprejel na zaključni referat ministra Maksimovića, akoravno ni najstarejši, ter njemu podpisal ukaz o prenosu kraljevske oblasti. G. Uzunović je še vedno bolan. Tudi Marko Trifković še boleha in ne prihaja v skupščino.

Nepričakovani odhod kralja in kraji v Bukarešto

Radi boleznij kralja Ferdinanda. — Iz Bukarešte odpotujeta v Francijo?

Beograd, 9. marca. p. Popoldne ob 18.15 sta nenadoma odpotovala Nj. Vel. kralj in kraljica v spremstvu admirala Price incognito v Bukarešto. Na kolođvor so ju spremili ministri Maksimović in general Milosavljević, komandant mesta Beograda in dvorska suita. Kraljevski par ostane v Bukarešti nekoliko dni.

Govori se, da bosta potem odpotovala v Francijo. Ta vest pa še ni potrjena.

Dr. Baltič veliki župan v Užicah

Beograd, 9. marca. p. Kralj je podpisal ukaz, s katerim je imenovan doseđani ljubljanski veliki župan dr. Vilko Baltič za velikega župana v Užicah.

Gol človek tudi v osiješki oblastni skupščini

Osišek, 9. marca. n. Na današnji seji oblastne skupščine v Osijeku se je odigral podoben prizor z golim človekom, kakor svoj čas v Beogradski Narodni skupščini. Iz Slatine so poslali v Osijek zidarskega mojstra Dragutina Halpeka, ki so ga žandarji pretepli. Zdravniki je na njem konstatirali težke poškodbe. Sodišče je uvedlo preiskavo ter je ta škandal izzval razumljivo ogorčenje.

Deportacije novinarjev v Italiji

Milan, 9. marca. l. Bivši urednik «Corriere della Sera» Carlo Silvestri je bil obsojen na pet let deportacije na samotnem otoku. Silvestri je za Matteottijeva procesa odločno nastopal proti Mussoliniju in ga dolžil sokrivde pri umoru tega socialističnega poslanca. Bil je izvrstno poučen o obstoju fašistične črke in je imel v rokah dokaze, da se je Mussolini poslužil pri odstranitvi Matteottija.

Policija je nadalje prišla pri povratku iz inozemstva bivšega glavnega urednika «Risorgimento» Falca in njegovega sourednika Selafantija.

Odhod čl. delegatov v Prago

Beograd, 9. marca. p. Zvečer so zapustili Beograd češkoslovaški delegati, ki so dokončali z našimi delegati prvo periodo pogajanj za sklepanje trgovinske pogodbe.

Rimska ratifikacija besarabske pogodbe

V Rimu ugotavljajo splošno presenečenje v Beogradu. — Kako zagovarjajo Italijani svoj sklep. — V Bukarešti vlada seveda veliko zadovoljstvo. — Ruska vlada bo poslala rimski vladi noto.

Rim, 9. marca. l. Listi poročajo iz Beograda, da je italijanska ratifikacija besarabske pogodbe tamkaj splošno vse presenetila. Oficiozni krogi v Beogradu naglašajo, da se da sklep italijanske vlade primerjati po svoji dalekosežnosti s tiransko pogodbo.

Rim, 9. marca. l. Listi živalno komentirajo sklep ministrskega sveta glede ratifikacije besarabske pogodbe in izražajo svoje zadovoljstvo. Tako pravi «Giornale d'Italia», da je v interesu Italije, da se Rumunija na zunan in na znotraj okrepi. Rumunija ni samo latinska država ampak je vedno bolj važen faktor v onem delu Evrope, kjer meji osrednja Evropa na Balkan. Država se je narodno ujedinila, vsled česar postaja vedno močnejša opora v stabilizaciji povojne Evrope proti nekaterim nemirnim in nekoliko nevarnim državam na Balkanu. Rumunija je tudi obramba proti naraščajoči boljševiški propagandi, ki si je po neuspelih poskusih na zapadu Evrope izbrala vzhod in Balkan za svoje torišče. Italija ima veliko vlogo v sodelovanju z Rumunijo na političnem, gospodarskem in kulturnem polju.

«Tribuna» pravi, da postaja z ratifikacijo besarabske pogodbe po Italiji ta dogovor mednarodno perfekten in stonaše sedaj popolnoma v veljavo. Itali-

janska ratifikacija je čin mednarodne lojalnosti, ki se mu vlada ni mogla izogniti. Sedem let je že Besarabija del Rumunije. Ako bi Italija zavlačevala svoje priznanje, bi se to moglo v Rumuniji nepovoljno razlagati. Vsekakor je čin italijanske vlade dokaz prirsčnega prijateljstva med obema državama.

Bukarešta, 9. marca. l. Italijanska ratifikacija pogodbe o aneksiji Besarabije po Rumuniji je izzvala v javnosti globok vtis in veliko zadovoljnost, ki se predvsem izraža v listih. «Universul» prinaša dolg članek, v katerem pravi, da rumunski narod ne bo mogel nikdar pozabiti tega dokaza italijanske pravicočnosti (!) Sklep rimske vlade, onemogoča vse spletke odkritih in prikritih sovražnikov obeh prijateljskih držav. Liberalni «Vitorul» naglašja dalekosežnost sklepa rimske vlade in njegovo važnost za nadaljnje prijateljske odnose med Rumunijo in Italijo.

Moskva, 9. marca. (pa.) V političnih krogih je ratifikacija besarabske pogodbe s strani Italije povzročila tukaj splošno presenečenje in vznemirjenje. Ruska vlada bo odposlala italijanski vladi noto, v kateri bo izjavila, da smatra priznanje besarabske meje s strani Italije za sovražni čin, ki je v nasprotju s svoječasnimi izjavami bivšega italijanskega zunanega ministra Scialoja.

Miren potek ženevskega zasedanja

Važen sklep glede sklepanja bodočih dogovorov. — Problem trgovine z dekleti. — Določitev konference za elementarne negotove itd.

Zeneva, 9. marca. s. Svet Društva narodov je imel popoldne pod predsedstvom dr. Stresemanna javno sejo. Razpravljalo se je v prvi vrsti o prošnji angleške vlade, naj bodo v bodoče pogodbe in dogovori, ki se sklepajo pod avspicijami Društva narodov, sestavljeni v taki obliki kot pogodbe, ozir. dogovori med državnimi glavarji, ne pa državnimi. Chamberlain je izjavil, da angleška vlada mnogo lažje sprejema take pogodbe, ki bi imele oblike pogodb med državnimi glavarji. Predsednik dr. Stresemann je izjavil, da vzame Svet izjavljanja in želje Anglije na znanje.

Poročilo odbora, ki je uvedel mednarodno preiskavo glede trgovine z dekleti, je podal Chamberlain. Rezultate preiskave in predlagane ukrepe za preprečitev te trgovine bo temeljito proučila posebna komisija. Prihodnja splošna prometna in tranzitna konferenca bo sklicana za 23. avgusta v Zenevi.

Končno se je bavil Svet s poročilom rumunskega delegata Titulesca o pravnem stanju onih državčanov, ki ne plačujejo svojih prispevkov. Poročevalec je predlagal naj se zamudnice le tedaj izključijo in Društva, če njeno postopanje spremljajo take okoliščine, da se da iz njih jasno sklepati, da ne nameravajo izpolnjevati svojih obveznosti.

V tajni seji, ki se je vršila takoj nato, je bilo na predlog italijanskega zastopnika sklenjeno imenovanje Nemca za predsednika konference, ki naj se sestane 1. julija t. l. v Zenevi in ustanovi mednarodno pogodbo o pomoči pri elementarnih katastrofah. Dr. Stresemann bo sporazumno z ostalimi člani Sveta označil osebnost, ki bo prevzela to mesto. Za predsednika prometne in tranzitne konference je bil imenovan kubanski delegat, ki vodi trenutno v Društvo narodov prometne in tranzitne zadeve.

Politični razgovori med diplomati

Zeneva, 9. marca. (be) Dr. Stresemann je imel popoldne sestanek z Briandom, kasneje pa s poljskim zunanjim ministrom Zale-

Chamberlain o mednarodnem položaju

Napeto razmerje med Londonom in Moskvo. — Besarabsko vprašanje in Italija. — Položaj na Kitajskem.

Zeneva, 9. marca. d. Angleški zunanji minister je podal novinarjem nekaj zanimivih izjav. Glode Rusije je izjavil Chamberlain, da je razmerje Anglije do te države zelo slabo. Sicer pa tudi ne more biti drugačno, ako sovetji sovražno nastopajo proti Londonu, hkrati pa še nadalje ostajajo v diplomatskih odnosih z njim. Anglija je to stanje zato je trpela tako dolgo, ker ni hotela napraviti v Evropi še večje zmede. Sedaj pa je njene potrežljivosti konec, in zato se je odločila za tako oster nastop proti Rusiji.

Minister je potem rekel, da ni svetoval Mussoliniju, naj ratificira besarabsko pogodbo. Mussolini je dejal, da se bo Italija sama odločila za ta korak, ker ji to nalaga sprejete obveznosti.

Kar se tiče Kitajske, je rekel Chamberlain

skim, s katerim je razpravljalo o gospodarskih in zlasti trgovinskih zadevah, ki se tičejo Poljske in Nemčije. Določila sta v to svrhu poseben načrt, ki pride v nadaljino razpravo pred obe vladi. Vse kaže, da se pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med obema državama v kratkem obnove. Razgovor se je vršil v angleščini. Zaleski je ostal pri dr. Stresemannu do 18. ure.

Kakor se čuje, dobi dr. Stresemann pooblastilo, da v sporazumu z ostalimi člani Sveta določi pripravljena diplomata za naslednika Stephensa kot člana posaarske komisije. Tudi se precej približujeta stališči Nemčije in Francije glede ustanovitve mednarodnega zaščitnega zbora za posaarske železnice.

Vandervolde je v razgovoru z dr. Stresemannom izjavil, da je enakega mnenja kot francoska vlada, da namreč še ni prišel trenotek, ko bi se dala voditi konkretna pogajanja za skorajšnjo izpraznitve Porenja. To dejstvo pa seveda ne izključuje, da bi obe vladi ne storili vsega, da se medsebojno sporazumeta.

Zvečer je priredil dr. Stresemann večerjo za vse člane Sveta Društva narodov. Vabilu so se odzvali vsi, razen Brianda, ki se ne počuti dobro in je zato odklonil vsa slična povabila.

Drugi važni sklepi

Zeneva, 9. marca. g. Dr. Benč je na večerajšnji kratki seji Sveta Društva narodov predlagal resolucijo, po kateri se članice Društva narodov obvezujejo, da bodo, ako pride do kake krize, po možnosti olajšale čim hitrejši sestanek Sveta.

Zeneva, 9. marca. (lo.) Svet Društva narodov je sprejel predlog češkoslovaškega delegata, naj sestavi posebna komisija načrt konvencije, ki naj obenem določi čas izdelave orožja, ki naj obenem določi čas sestanke konference, ki se bo bavila s to zadevo.

Razpravljajloč o gospodarski obnovi Madžarske je določil Svet Društva narodov v ta namen 50 milijonov zlatih kron za bodoče finančno leto.

Chamberlain je opozoril Svet Društva narodov na nujno potrebo, da se ratificira konvencija o opiju, ki je bila sklenjena leta 1925. Dr. Benč je izjavil, da je Češkoslovaška že ratificirala to konvencijo.

Predsednik Masaryk odpotoval

Praga, 9. marca. s. Predsednik Masaryk je dopoldne s hčerjo Allico odpotoval v Švicco, Francijo, Egipt, Palestino in Grčijo.

Vlada ruje proti parlamentarizmu in demokraciji

Ostre obtožbe posl. Vilderja in dr. Palečka proti nakanam klerikalnega režima. — Pričetek podrobne razprave o državnem proračunu.

Beograd, 9. marca p. Ker je Narodna skupščina dopoldne izglasovala državni proračun v načelu, je prešla zbornica na popoldanski seji k podrobni debati. Na dnevnem redu je budžet vrhovne državne uprave, ki naj bi bil še v današnji seji sprejet, kar se pa ni zgodilo.

Podrobno debato je otvoril samostojni demokrat Večeslav Vilder

z ugotovitvijo, da se klerikalna vlada nastanja sicer na pičlo večino v skupščini, v narodu pa nima večine.

Izvirni greh te vlade je da se ne zaveda svoje odgovornosti in da ne zadovoljuje parlamentarnih načelom.

Glavno njeno stremiljenje gre za to, da bi prišla do volilnega mandata in s pomočjo političnega aparata sebi podaljšala oblast. Vlada s svojim postopanjem direktno in indirektno ustvarja in vzdržuje mnenje, kakor da je vsem neprilicam kriv parlament in sploh institucija parlamenta in demokracije. Po parlamentarnih načelih je vlada izvršilni odbor parlamenta, ona je voditelj parlamenta. Ako pravi, da parlament ne dela, ona s tem pravzaprav obtožuje samo sebe. Tu velja narodni progovor, da riba smrdi pri glavi. Vlada ni predložila Narodni skupščini

nobenh zakonskih predlogov in zato parlamenta tudi ne more doživiti ne delavnosti. V tej Narodni skupščini se je vladi dvakrat izglasovala nezaupanja, vlada pa je vendar ostala. Ona ne vodi parlamenta, temveč se samo trudi, da s svojim delom ubije Narodno skupščino, katere sklepe izigrava, pred katero beži. Stalno je odlagala seje skupščine, da bi manj delala. Sedaj predsednik apelira na stranke opozicije, da bi podpirale vlado pri pravočasni dovršitvi budžeta. Vlada je začela razpravo o budžetu mnogo pozneje, kakor je to po poslovniku določeno. Popolnoma jasno je, da je vlada to namenoma storila, in da Uzunović očitno

ne želi, da bi se proračun sprejel pravočasno. Poslanec Vilder dokazuje protiparlamentarno tendenco vlade tudi s pisavo »Političnega Glasnika«, za katerim stoji vlada. Prehajajoč na proračun vrhovne državne uprave, opozarja posl. Vilder na sramoto, da se nikakor ne more dograditi

postojke Narodne skupščine. daši se je pričelo zditi že pred 20 leti! Zahteva, da se notranja ureditev nove Narodne skupščine poveri domači obrti, da bi ta zgradba mogla biti izraz naše domače umetnosti. Vlada pripravila

statut proti parlamentarizmu s tem, da pripravila v finančnem zakonu amandmane, po katerih bi mogla dobiti od Nar. skupščine pooblastilo, da sme izdati uredbe z zakonodajno močjo in da sestavi odbor 11 poslancev in 8 strokovnjakov, ki naj bi kar zamenjal našo Narodno skupščino.

Proračunska načela SLS

Pred enim letom so klerikalci protestirali proti »zapostavljanju in preobremenitvi Slovenije«, včeraj so oboje »v načelu« sankcionirali. — Kaj so lani klerikalci predlagali in proti čemu so protestirali?

Beograd, 9. marca, p. Povodom današnjega glasovanja v Narodni skupščini o predloženem državnem proračunu za leto 1927-28, je predlagal znan parlamentarec večji skupini opozicijskih poslancev, naj se podajo v skupščinsko knjižnico in pogledajo, kaj so lani klerikalci govorili proti proračunu in proti čemu so protestirali. Njih današnji nastop povodom načelnega glasovanja je namreč vzbudil ogorčenje pri njihovih prejšnjeletnih opozicijskih tovariših, ki ne morejo doumeti, kako je mogoče več let zaporedoma govoriti o oddvojenem stališču SLS, pobijati celokupno davčno in finančno politiko sedanjih vlad, potem pa preko noči kot del vladne večine izdati svoje prejšnje programe ter glasovati v načelu (!) za bistveno neizpremenjeni, deloma še poslabšani lanskoletni proračun. Opozicijski poslanec se je zdel ta predlog starega parlamentarca v tem momentu prav originalen ter so mnogi odšli v knjižnico. Tam so poiskali steno-grafski zapisnik lanskoletne debate o proračunu in našli točno zabeležene klerikalne proteste, govore in oddvojenost mišljenja. Med čitanjem glavnih odstavkov teh klerikalnih govorov so se opozicijski poslanci tako pristrano zabavali, da se je njihov krah slišal na koridorje Narodne skupščine. Nekateri poslanci so si pri ti priliki dovolili tudi neumestne šale s Slovenci, češ, vidite, kakšni so ti Slovenci in kakšni so njihovi programi, kakšna njihova načela in kako znajo »podvalivati« s svojo toli hvalisano kulturnostjo; v resnici se poslužujejo najnekulturnejših demagoških metod.

V tistem oddvojenem mišljenju in v svojih skupščinskih govorih so klerikalci govorili o tem, da »ostala neenakost, ostali krivični davki, ostale pretirane postavke«. Dr. Korošec je podpisal, da je »popolnoma izključeno, da bi ljudstvo moglo še plačati povišane davke, vsaj dohodki lanskega leta jasno pričajo, da je bil davčni vtiak napet in da je nadaljne naviljanje nemogoče«. To je dr. Korošec trdil lani, toda včeraj je celotni njegov klub glasoval v na-

no. S takim odborom hoče vlada ustvariti izven parlamenta umetno večino. Proti tej nakani bi se morala dvigniti vsa naša javnost. Nobeni veščaki in strokovnjaki ne smejo korigirati narodne volje. To se mora posebno reči glede radikalne stranke, ki ni mogla iz svoje srede dati ministrov, temveč jih je morala vzeti izven parlamenta.

Naša zunanja politika je popolnoma za nič, tako, da se lahko reče, da dosedaj nikdar nismo doživeli toliko porazov, kakor pod to vlado. Navzlic temu pa se vlada upira uvedbi parlamentarnega odbora in parlamentarne kontrole nad zunanjo politiko. Brez parlamentarizma, brez demokracije ni kredita v tej državi, ni napredka in ni blagostanja. Radikalom se očitno dopade diktatura v Italiji. Toda pomnilno naj, da je Mussolini podoben Neronu: Kakor je Nero končal z lro v roki, tako konča tudi Mussolini z lro v roki, to bo gospodarska propast Italije. Vilder je zaključil svoj govor z vzklikom: Doll vlada, živelja demokracija!

Za njim sta govorila musliman Hussein Alić, in zemljoradnik Moskovljević.

Nato je dobil besedo sam demokrat dr. Iv. Paleček.

Pri razpravi o proračunu vrhovne državne uprave je treba govoriti o notranji politiki vlade, za katero je v prvi vrsti odgovoren ministrski predsednik, ki je tembolj kriv, ker nima nobenih resortnih skrbí. Kriva v naši državi je nedvomno kriza naše vlade. Zakaj Uzunović obtožuje opozicijo radi krize vlade? Ako je kdo kriv, je kriva radikalna stranka. Radikalna stranka nima večine v narodu, izgubila je zaupanje drugih strank in ni nobeno čudo, da

nihače noče iti z radikali, ker radikalni nikdar niso držali svojih obveznosti. Dr. Paleček citira primer s samostojni demokrati in radicevi in pravi, da bodo isto doživeli tudi klerikalci. V nadaljnjem govoru so Palečka prestopamo motili radikali, ki so ugovarjali, da so samostojni demokrati držali nasilni režim. Paleček odgovarja, da je sam Radić najbolje opravičil samostojne demokrate, (Svetozar Pribičević: Pri zadnjih volitvah, katere ste vršili vi s terorjem, mi pa smo bili v opoziciji, ste vi od Vinkovcev do morja dobili pet mandatorov, mi pa v opoziciji 46 mandatorov!) Samostojna demokratska stranka je na Hrvatskem naslednica srbo-hrvatske koalicije in njena prošlost najbolj dokazuje, da ni teroristična temveč čisto narodna stranka v najboljšem pomenu besede. Vso odgovornost krize nosi radikalna stranka. Veš čas govora dr. Palečka je prihajalo do burnih prizorov med opozicijo in vladno večino. Dr. Paleček je končal svoj govor s konstatcijo, da ta in taka vlada ne more reflektirati na zaupanje parlamenta.

S tem je bila ob 21. zvečer seja zaključena. Jutri je interpelacijski dan. Na dnevnem redu je interpelacija poslanca Dimitrije Vujića na ministra za pošte in brzojav radi nepravilnosti na poštah.

Čelu (!) za vse te nemogoče stvari! Nadalje čitamo v tem od dr. Korošca in Pušenjaka podpisanim mišljenju, da je »Slovenija plačala 2 in pol krat toliko ko Srbija«. Letos pa so klub 30 odst. poslabšanju gospodarskih razmer to lani toli žigosano razmerje odobrili v načelu (!). Tu vidimo bengalično jasno, kakšna so klerikalna načela, kako jih vržejo v stran, kadar jim ne prija in da so le običajno trgovsko blago. V tem »oddvojenem mišljenju« so zabeležene tudi vse lanskoletne klerikalne zahteve po vrsti postavljene, tako da jih sedaj lahko skupno citiramo. Tu so navajali: »V interesu obstoja kmetijstva, obrti, trgovine in industrije je, da se, dokler se ne sprejme novi zakon o neposrednih davkih, upoštevajo sklepi protestnih shodov v Sloveniji, osebito sledeči:

- 1.) Da se ukine pobiranje 30 odst. izrednega pribitka na dohodnino, posebno pridobnino in hišnonajemni davek.
- 2.) Da se zniža dohodninska davčna lestvica najmanj toliko, da se bo sedanja lestvica brala v dinarjih namesto v kronah.
- 3.) Da se zviša davčni minimum za dohodnino najmanj na 15.000 Din.
- 4.) Da se izenači davčna stopa za hišnonajemni davek za celo kraljevino na 7 do 10 odst.
- 5.) Da se bivše deželne doklade ne upoštevajo pri odmeri za invalidski davek in za izredni pribitek.
- 6.) Da se davek na poslovni promet odpravi ali vsaj zniža na polovico, hkrati pa v zadnjem primeru prekliče sedanje tolnačenje pojma mali obrtnik in uveljavi prvotno tolnačenje ter izloči iz števila pomožnega osebja, ki vpliva na davčno dolžnost vajencev.
- 7.) Da se odmera davka na poslovni promet poveri plenumu pridobinskih komisij, odločanje o komisiji pa plenumu deželno-pridobinske komisije.
- 8.) Da se iz odmerjene podlage za invalidski davek izloči dohodnina.
- 9.) Da se pri odmeri posebne pridobnine prizna v bilančnem letu na posebno pridobnino plačane avtonomne doklade za režijsko postavko in prepreči maksimiranje avtonomnih doklad.

10.) Da se s prihodnim finančnim zakonom vpostavi za vse davčne vrste plačilne naloge in ukine razgrinjanje predpisanih izkazov.

11.) Da se znižajo eksekucijske pristojbine najmanj za eno četrtino in da bodo znašali stroški za opomin največ 1 odst. tirjanega zneska.

12.) Da se izčrpano novelira zakon o takсах in pristojbinah in tem povodom ukine predvsem pobiranje trošarinske takse v vseh pokrajinah, v katerih se pobira trošarina na vino in žganje in dovoli prodajo denaturiranega špirta s omejitvami, ki so veljale v Sloveniji pred uveljavljenjem zakona o takсах in pristojbinah in ukine tudi taksa na vozila.

13.) Da se bo vojnica pobirala edino od dohodnine, ne pa tudi od ostalih neposrednih davkov.

To, vse to in še marsikaj drugega so lani zahtevali klerikalci in trdili, da bo sicer vse vrag vzpel. »Neodložljiva je zahteva vseh slojev, da se izvrši radi neznošnih taks revizija taksnega zakona.«

»Predlagamo, da se črta davek na plače uradnikov, izredna 500 in 30 odst. doklada in zniža posebni neposredni davek za Slovenijo od 88.1 milijonov dinarjev na lanski znesek 62 milijonov dinarjev.«

Klerikalci so predlagali, naj se črta davek na ročno delo, letos so glasovali zanj, in sicer da bo programatično tega glasovanja sramotnejša v načelu!!

Dr. Gosar je govoril nad eno uro in zahteval, naj se eksistenčni minimum poveča za štirikratni znesek, dr. Korošec pa je predlagal, naj se zviša od 5000 na 15.000 dinarjev.

Končno je dr. Korošec o proračunu napisal še to-le: »Zapostavljanje posameznih pokrajin (mišljena je predvsem Slovenija), preobremenitev posameznih pokrajin sankcionira tudi ta proračun!!«

Tako so pisali in glasovali lani, letos pa so glasovali v načelu (!) torej načelno, programatično za ono, kar so lani proklamirali in s čimer so si pridobili zaupanje slovenskega ljudstva. Za nagrado pa so jih včeraj radikali obrnčili še za one skromne zahtevice, ki so jih klerikalci postavili, da bi izgledalo, da vsaj niso popolnoma zastoj glasovali za budžet.

Pribičević zavrača Radića

Beograd, 9. marca r. Povodom včerajšnje izjave Stjepana Radića, da se je Svetozar Pribičević izrekel za vstop v vlado g. Uzunovića, dokler je mislil, da ima Uzunović volilni mandat, je dal Svetozar Pribičević danes vašemu dopisniku sledečo izjavo:

»G. Radić je izjavil novinarjem, da sem se izrekel za vstop v Uzunovićevo vlado, dokler sem mislil, da ima Uzunović volilni mandat, ker pa sem doznał, da ga nima, sem se premislil.«

Moram izjaviti, ne da bi se bal kakoršnegakoli demantija, da z g. Uzunovićem nisem bil v nobenem posrednem ali neposrednem stiku. Na vstop v vlado sploh nisem mislil. Nisem tako slab politik, da bi mislil, da more g. Uzunović dobiti volilni mandat.

Toda zanimivo je, kar sledi iz cele Radičeve izjave, da se boji, da bi jaz ne bil v kakšni zvezi v volilnim mandatom, četudi bi to bilo preko kake druge osebe. Odklanjam moč potom volilnega mandata in iščem moč v narodu. Iz vseh mojih izjav in iz stališča naše stranke je jasno, da sem proti skupni vladi z radikali.

Pa tudi če bi ne bil proti temu, bi to ne bila tako strašna stvar, kakor je predstavila g. Radić. Njemu se zdi strašno, ako bi se mi izjavili za skupno vlado z radikali, on pa medtem lahko zahteva in si želi sporazuma z radikali. To ni tako strašno! Radikali vseh taborem se hvalijo, da jim g. Radić neprestano nudi sporazum. To trde tako paščevci kakor uzunovičevci. Oboji se hvalijo, kako se jim Radić ponuja in kako ga odklanja. Naj raje g. Radić to poljasi svojim pristašem, mene pa naj pusti pri miru.«

Ali je res, ali ne?

V zvezi z intrigo, ki je omogočila klerikalcem, da so uveljavili pri volitvi novega upravnega sveta Narodne banke svoje strankarsko - politične načrte, smo opetovano opozorili ali je mogoče, da je Ljubljanska kreditna banka, ki je kot najjačiji slovenski delničar dosedaj prezentirala kandidate za upravni svet Narodne banke, sodelovala pri tej igri. Seveda mislimo tu ne na zavod kot tak, temveč na njegovo vodstvo, kateremu je morala biti kandidatura g. Jelačina že v naprej znana in torej tudi odobrena. G. Jelačin je namreč upravni svetnik Ljubljanske kreditne banke. Po splošno veljavnem načelu poslovne morale, ki je često izraženo tudi v pravnih denarnih zakonodajah, je upravnemu svetniku enega denarnega zavoda zabranjeno sprejeti mesto v upravnem odboru drugega zavoda brez predhodne odobritve prvega zavoda. Že iz tega sledi, da je g. Jelačin kot dostojen član svoje kolege v upravnem svetu Ljubljanske kreditne banke o svoji kandidaturi za Narodno banko v naprej obvestil in dobil njihov pristanek. Ravno v tem pa leži odgovornost, ki jo je vodstvo Ljubljanske kreditne banke vzelo na sebe. Saj se je moralo zavdati, da bo izvolitev g. Jelačina kot predstavnika slovenskih gospodarskih krogov v Narodno banko smatrana kot politična provokacija. Mi se dobro spominjamo, da je novi predsednik Ljubljanske kreditne banke, ki je prevzel svoje mesto, dal vsakomur vedeti, da bo zavod izpeljal iz metežja političnih intrig, ki so se nekaj časa tam pojavljale. Pod tem pogojem je mogla biti Ljubljanska kreditna banka sigurna, da bo

do njen nadaljni razvoj spremljali vsi napredni krogi s simpatijami. Zakaj torej ta recidiva? Banka molči, a bila bi njena dolžnost in predvsem dolžnost njenega predsednika, da razjasni ta očitvidni nesklad besed z dejanji.

Žrtve...

Zadnji »Domoljub« prinaša notico, s katero zagovarja klerikalne poslance, da so glasovali za Maksimovića in policijski režim, ki ga je drastično razkrinkal goli clovek v skupščini. Po svoji stari navadi zagovarja svoje voditelje s tem, da obrekuje druge in seveda predvsem žerjavovce. Med drugim piše: Žerjavovski žrtve, žive, na pol žive in mrtve so tako mnogobrojne, da bi jih ne spravili v vse prostore narodne skupščine. Zato naj Žerjavovci rajši pišejo o Fakinu in vseh tistih revežih, po katerih so padale orjunaške palice.

»Domoljub« se moti, ako misli, da bo s tako lopovščino opral svoje poslance. Klerikalci imajo veliko človeške krvi na svojih vestih. Spominjamo na Zaloško cesto. Kar se žrtve tiče, opozarjamo tudi na tisti govor ljubljanskega škofa, ki ga je ob izbruhu vojne l. 1914 govoril volakom in ki ga je objavil takrat tudi »Slovenec«. Takrat je ljubljanski škof vzklikal ob odobravanju celokupne klerikalne stranke: »Možje, kako vzvišen, kako svet, kako Bogu dopadljiv je boj, v katerega ste poklicani! Z vami je

pravica, z vami je Bog, gospodar vojskih trum!«

In šli so slovenski možje v vojno ter so na pobudo ljubljanskega škofa in klerikalnih voditeljev padali, umirali ter se vračali domov kot invalidi. Na tisoče in tisoče je klerikalnih žrtve, ki so verjele besedam ljubljanskega škofa in raznih kandelabrskih junakov, na usode in tisoče je vdov in sirot, poablajencev, ki so preklinjali in še preklinjajo tiste, ki so jih za vestno hujskali v vojno proti krvnim bratom pod pretevo, da vrše Bogu dopadljivo delo.

Teh žrtve je polna Slovenija, jih je polna Jugoslavija, njihova beda je kričeč glasnik klerikalne brezvestnosti, tisoči grobov padlih so njeni spomeniki. Na vsak korak srečujemo te žrtve klerikalizma, o »žerjavovskih žrtvah« pa vemo samo, da so radi klerikalnih denuncijacij umirale v avstrski taboriških in ječah, da so jih streljali in obešali zato, ker so izpovedovale odkrite svoje jugoslovensko mišljenje.

H koncu konstatiramo to, da so davidovci prinesli v Narodno skupščino od sodanjega vladnega režima zlostavljenega človeka, klerikalci pa so doslej samo obrekovali in tudi še niso mogli navesti nenege slučaja v Narodni skupščini, ki bi v tem pogledu kazal na krivdo SDS. Imeli se domoglo prilike za to, a oni so zadovoljni, da samo lažejo in obrekujejo; saj jim je za vse to že v naprej odveza zajamčena.

Trdni temelji Male antante

Dr. Beneš, dr. Perić in Mitileneu izjavljajo, da mora ostati Male antanta odločen činitelj v srednji Evropi.

Bukarešta, 9. marca p. Včeraj je izšlo glasilo liberalne stranke, ki izhaja v francoskem jeziku, »L'Endeupandance Roumain«, v povečanem formatu. Pri tej priliki objavila list tri članke zunanjih ministrov Male antante. Dr. Beneš izraža nado, da bo list tudi v bodočnosti služil konsolidaciji Male antante in prisrčnemu zblizanju med Češkoslovaško in Rumunijo. Minister zunanjih del dr. Ninko Perić je objavil dšilš članek, v katerem pravi med drugim: »Osnovna misel zunanje politike vseh vlad, ki so se po podpisnem miru vsrile v Beogradu, je bila čvrsta vera v potrebo in ohranitev Male antante. Z gotove strani se je hotelo začeti te politične grupacije predočiti v napačni obliki, dočim se je na drugi strani njena notranja solidarnost slabob posmatrala. Lahko vam zagotovim, da

bo Mala antanta ostala temelj naše zunanje politike. Kar se mene tiče, sem odločno za to, da se ohrani Mala antanta in da postane vezi med njenimi tremi člani še intimnejše. Mala antanta je tekom sedmih let obstojta pokazala svojo moč. Ona je danes najaktivnejši činitelj političnega in gospodarskega ravnotežja v vzhodni Evropi. Mala antanta je omogočila tesno sodelovanje vlad v Pragi, Beogradu in Bukarešti, kljub temu, da te vlade niso bile prislilne, da žrtvujejo svojo politično individualnost na ljubo pakta, ki veže vse tri države. Rumunski minister zunanjih del Mitileneu je izjavil v svojem članku, da tudi pri tej priliki ponavija svoje čvrsto prepričanje in vero v solidarnost Male antante, ki je odločen činitelj v politiki Srednje Evrope.

Kaj pričakujejo v Budimpešti od Bethlenovega sestanka z Mussolinijem

Vloga Madžarske pri zapletljajih na Balkanu po krivdi Italije.

Budimpešta, 9. marca (lc) Splošno prevladuje zadnje čase naziranje, da je predvsem politična plat glavni vzrok Bethlenove vožnje v Rim in ne toliko gospodarska, čeprav tudi zelo važna. Tudi v Budimpešti so si na jasnem, da se Italija mrzično pripravila na vojno proti Turčiji, ki naj bi sledili drugi mednarodni zapletljaji. Po vsej Italiji — to je že javna tajnost — se v velikanskih množinah izdeluje vojni material, s katerim misli fašistična vlada zalagati tudi svoje zaveznike. Tukašnji oficijelni krogi dobro vedo, da odpade pri zapletljajih med balkanskimi državami na Madžarsko važna vloga. Zato tudi pazno spremljajo vse dogodke v sosednjih državah. Tako računamo, da bo imela Madžarska zavarovan

Grozne posledice potresa na Japonskem

Medno več tisoč mrtvih in ranjenih. — Na tisoče porušenih hiš. Novi potresi.

Tokio, 9. marca a. p. Poročila o potresni katastrofi so vedno bolj grozna. Skoraj polovica ljudi v Minejama, ki šteje 6000 duš, je ubitih ali ranjenih. Mesto je skoraj popolnoma porušeno. Več sto prebivalcev mesta Jatsu je na čolnih pobegnilo na morje. Z letala so ugotovili, da je 20 do 30 kraljev popolnoma razrušenih. Po oficijelnih poročilih znaša število mrtvih pri potresu 4777, po drugih vesteh pa mrtvih samo nad 2500 oseb, ranjenih pa 4000. Razdejanih je bilo 7000 hiš. Ker so hiše večinoma majhne in lesene, se cenil škoda le nad 10 milijonov jenov (okrog 250 milijonov dinarjev).

Telefonske in brzojavne zveze so v prizadetih pokrajinah še vedno pretrgane. V Osa-ki in Kobeju se je polastila prebivalstva panika. V Kobeju in drugi pristanišča je vlada poslala vojne ladje, da vzpostavijo mir in red. Včeraj je bilo več lažjih potresnih sunkov, ki so še bolj zbegali prebivalstvo.

Posvetovanja vlade o amandmanih za fin. zakon

Znatna redukcija srednjih šol.

Beograd, 9. marca. p. Po seji Narodne skupščine se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala do 13.15. Seja je bila v glavnem posvečena amandmanom ministrstva pravde in prosvetnega ministva. Sprejet je bil predlog prosvetnega ministra Vukičevića, glasom katerega ostane v državi le 33 učiteljev in 80 gimnazij in realk. Vse ostale pa se koncem letošnjega šolskega leta ukinejo. Odobreno je bilo pooblastilo, da se minister pravde in minister za notranje stvari pooblašata, da izdelata uredbo o konvalidaciji brakov, ki so bili na bivšem ognskem ozemlju sklenjeni pred cerkveno oblastjo, katerim pa je sodišče odreklo voljavnost. Nato je bilo sklenjeno, da so vsi »odni izpiti, ki so bili položeni v kateremkoli kraju naše države, veljavni za celo državo. Tudi se je razpravljalo o pooblastilu ministra za notranje stvari glede ureditve notarske tarife. Končno se je sprejel amandman o zakonitem tolnačenju uredbe o vojni odškodnini glede razmerja, ki se je dočilo med marko in dinarjem v zlatu z 3: 1.

Pravica, z vami je Bog, gospodar vojskih trum!«

In šli so slovenski možje v vojno ter so na pobudo ljubljanskega škofa in klerikalnih voditeljev padali, umirali ter se vračali domov kot invalidi. Na tisoče in tisoče je klerikalnih žrtve, ki so verjele besedam ljubljanskega škofa in raznih kandelabrskih junakov, na usode in tisoče je vdov in sirot, poablajencev, ki so preklinjali in še preklinjajo tiste, ki so jih za vestno hujskali v vojno proti krvnim bratom pod pretevo, da vrše Bogu dopadljivo delo.

Teh žrtve je polna Slovenija, jih je polna Jugoslavija, njihova beda je kričeč glasnik klerikalne brezvestnosti, tisoči grobov padlih so njeni spomeniki. Na vsak korak srečujemo te žrtve klerikalizma, o »žerjavovskih žrtvah« pa vemo samo, da so radi klerikalnih denuncijacij umirale v avstrski taboriških in ječah, da so jih streljali in obešali zato, ker so izpovedovale odkrite svoje jugoslovensko mišljenje.

H koncu konstatiramo to, da so davidovci prinesli v Narodno skupščino od sodanjega vladnega režima zlostavljenega človeka, klerikalci pa so doslej samo obrekovali in tudi še niso mogli navesti nenege slučaja v Narodni skupščini, ki bi v tem pogledu kazal na krivdo SDS. Imeli se domoglo prilike za to, a oni so zadovoljni, da samo lažejo in obrekujejo; saj jim je za vse to že v naprej odveza zajamčena.

bo Mala antanta ostala temelj naše zunanje politike. Kar se mene tiče, sem odločno za to, da se ohrani Mala antanta in da postane vezi med njenimi tremi člani še intimnejše. Mala antanta je tekom sedmih let obstojta pokazala svojo moč. Ona je danes najaktivnejši činitelj političnega in gospodarskega ravnotežja v vzhodni Evropi. Mala antanta je omogočila tesno sodelovanje vlad v Pragi, Beogradu in Bukarešti, kljub temu, da te vlade niso bile prislilne, da žrtvujejo svojo politično individualnost na ljubo pakta, ki veže vse tri države. Rumunski minister zunanjih del Mitileneu je izjavil v svojem članku, da tudi pri tej priliki ponavija svoje čvrsto prepričanje in vero v solidarnost Male antante, ki je odločen činitelj v politiki Srednje Evrope.

hrbet s strani Avstrije, za kar bo že skrbela Italija in da ji tudi Rumunija ne bo delala sitnosti, ker se boji vpadu Rusov v Besarabijo. Na ta meč bi imela Madžarska pritiklo, da se, ako namesejo prilike, vrže na Jugoslavijo in ji izgrga Vojvodino.

Rim, 9. marca d. Merodajni krogi naglašajo, da je tudi prihod madžarskega ministrskega predsednika Bethlena v Rim v zvezi z ratifikacijo besarabske pogodbe. Sedaj, ko je Italija na tak način zadovoljila rumunske zahteve, more Rumunija s svoje strani lažje napraviti komecije Madžarski. Zato pa bo tudi Madžarska šla Italiji bolj na roko glede izbire jadranske pristanišča, ki naj omogoča Madžarski dostop do morja.

Posvetovanja vlade o amandmanih za fin. zakon

Znatna redukcija srednjih šol.

Beograd, 9. marca. p. Po seji Narodne skupščine se je vršila seja ministrskega sveta, ki je trajala do 13.15. Seja je bila v glavnem posvečena amandmanom ministrstva pravde in prosvetnega ministva. Sprejet je bil predlog prosvetnega ministra Vukičevića, glasom katerega ostane v državi le 33 učiteljev in 80 gimnazij in realk. Vse ostale pa se koncem letošnjega šolskega leta ukinejo. Odobreno je bilo pooblastilo, da se minister pravde in minister za notranje stvari pooblašata, da izdelata uredbo o konvalidaciji brakov, ki so bili na bivšem ognskem ozemlju sklenjeni pred cerkveno oblastjo, katerim pa je sodišče odreklo voljavnost. Nato je bilo sklenjeno, da so vsi »odni izpiti, ki so bili položeni v kateremkoli kraju naše države, veljavni za celo državo. Tudi se je razpravljalo o pooblastilu ministra za notranje stvari glede ureditve notarske tarife. Končno se je sprejel amandman o zakonitem tolnačenju uredbe o vojni odškodnini glede razmerja, ki se je dočilo med marko in dinarjem v zlatu z 3: 1.

Gniloba v fašizmu

Trst, 9. marca. tl. Piero Belli, odgovorni urednik tržaškega večernje a lista »La Sera« je prejel danes že drugo posvarilo. Prefekt utemeljuje novo posvarilo z navedbo, da se Belli ni prav nič oziral na prvo posvarilo ter je še nadalje objavljajl vesti, ki bi lahko razburile duhove. »Sera« je bila včeraj zaplenjena, ker je prinesla nekatere vesti, ki jih listi ne smejo objavljati. Belli, ki se je pred par dnevi poslovil od svojih čitatev, objavlja v današnjem številki lista, da bo jutri spet pričel boj proti Mussolinijevim sovražnikom.

Amerika forsira svojo razorožitveno konferenco

London, 9. marca. (be.) Ameriška vlada je povabila Anglijo in Japonsko na konferenco trojele držav, na kateri naj bi se razpravljalo o omejevanju orožarstva na morju. Ta konferenca naj bi se sestala najkasneje dne 1. junija t. l. Angliška vlada je odgovorila, da se udeležiti te konference. Dostavila pa je, da bi zelo želela, da bi se te konference udeležili tudi Francija in Italija.

Stavka v Lodzu

Varšava, 9. marca. s. Skoraj vsi tekstilni delavci v Lodzu in njegovi okolici so pričeli stavkati. Število stavkajočih znaša v Lodzu samem 80 tisoč.

Naši kraji in ljudje

Prpriave za postavitve spomenika kralju Petru I. v Ljubljani

Odbor za postavitve spomenika kralju Petru Osvoboditelju v Ljubljani je zastavil vse sile, da čim prej dovrši svoje težko delo. Pisarna ljubljanskega pododborna združenja rezervnih oficirjev in ratnikov na Kongresnem trgu (Kazino) predstavlja pestro sliko marljivosti in poštrevnosti. Tu kipi vsako popoldne delo do poznega večera. Rezervni oficirji na čelu z neumornim predsednikom pododborna inž. Ladislavom Bevcem opravljajo ob prostem času v popoldanskih in večernih urah navadna pisarniška dela in se na vse načine trudijo, da bi bile priprave za največjo narodno svečanost, ki jo bo doživela Ljubljana povodom odkritja spomenika, čim prej končane.

Te dni razpošilja odbor široim Slovenije prošnje za prostovoljne prispevke. Razposlanih bo do 10.000 prošenj. Nad polovico jih je odbor že odposlal. Tudi prispevki se prihajajo, vendar pa ne v toliki meri, kakor bi bilo potrebno. Med darovalci, ki so največ prispevali za spomenik, moramo omeniti Prometni sindikat v Ljubljani, ki je prvi poslal 10.000 Din. Od nabiralne akcije je odvšel uspeh vsega napornega dela, ki so ga prevzeli rezervni oficirji. Zato odbor za postavitve spomenika po pravici pričakuje od naše javnosti, da ga bo gmotno in moralno podpirala. Akcija za postavitve spomenika je pokrenjena, pridružili so se ji najodličnejši predstavniki našega javnega življenja ne glede na politično prepričanje in zato se ne sme zgoditi, da bi zdaj, ko že vsa jugoslovenska javnost ve, da se Slovenija pripravila postaviti kralju Petru Osvoboditelju monumentalni spomenik, priprav naenkrat obtičale na mrtvi točki. Stroški za spomenik bodo veliki, o tem si moramo biti na jasnem. Toda če jih razdelimo na vsi Slovenijo, če bo storil svojo dolžnost vsak, kdor količnejši, bo denar kmalu zbran, ne da bi bil kdo s tem občutno obremenjen. Zavedati se moramo, da je postavitve spomenika naša skupna stvar in da ne sme nihče stati prekrizni rok ob strani. Dobro bi bilo, da se zganejo tudi naša narodna in kulturna društva, ki bi lahko potem privede mnogo pripomočkov, da bo nabiranje prostovoljnih prispevkov čim uspešnejše. Dober vzgled je dala prosvetna oblast, ki je dovolila pobiranje prispevkov za spomenik po vseh šolah v Sloveniji. Prepričani smo, da se bo naša šolska mladina z navdušenjem oklenila te akcije in da ji bodo starši po svojih močeh pomagali pokazati odraslim, kako je treba ceniti zasluge za naše osvobojeenje. Pozivamo vsa narodna in kulturna društva, zlasti ona po deželi, naj potem privede podpro akcijo za postavitve spomenika in s tem pokažejo, da je vsa Slovenija kot en mož v taboru iskrenih patriotov.

Končno apeliramo tudi na državo, naj pri tej priliki Slovenijo razbremeni. Za spomenik bo treba okrog 10.000 kg bron. Država ima mnogo starih topov, ki bi se lahko pretopili in porabili za spomenik. S tem bi bila Slovenija znatno razbremenjena. Upamo, da tozadevna prošnja odbora za postavitve spomenika na merodajnem mestu ne bo našla gubnih ušes. Saj je dala država stare topove na razpologo tudi drugim mestom, kjer so postavili kralju Petru I. spomenik. Slovenija v tem pogledu ne sme biti zapostavljena.

MODERNA DUBARY
Po romanu Ludvik Biro. Ljubavne avanture kralja in male pariške subrete v glavni vlogi
MARIJA CORDA
PRIDE!

MODERNA DUBARY
Po romanu Ludvik Biro. Ljubavne avanture kralja in male pariške subrete v glavni vlogi
MARIJA CORDA
PRIDE!

MODERNA DUBARY
Po romanu Ludvik Biro. Ljubavne avanture kralja in male pariške subrete v glavni vlogi
MARIJA CORDA
PRIDE!

Podpore po povodnji

Poljanska dolina, 9. marca
Kakor sišimo, se bodo v kratkem zopet delile podpore poplavljenecem. Pri razdelitvi se gleda v prvi vrsti na one, katere življenjski obstanek je v nevarnosti, ogrožen, to je na take, katerim je voda odnesla živež, hiše ali jih deloma poškodovala. Vse prav in lepo. Res. taki so v prvi vrsti potrebni nujne podpore. Na drugi strani pa je dosti večjih in manjših posestnikov, katerim sicer voda ni odnesla in uničila živeža in obleke, niti odnesla hiš ali jih razrušila, a odnesla jim je ali pa zasula plodno zemljo, njeve in travnike. In ti bodo v prihodnje morda še bolj ogroženi s svojimi družinami, ker ne bodo pridelali niti potrebnega živeža, niti potrebne krme za živino, dokler se njih polje ne očisti nanešenega gramoza, peska in kamenja ter druge navlake ter voda zopet zavrne v prvotno strugo. To pa je mogoče le z velikimi jezovi, nasipi in potrebnimi obvodnimi stenami, škarpami, kar pa je zopet v zvezi z naravnost velikimi denarnimi in materialnimi stroški, katerih pa veliko sami od sebe ne bodo zmogli. Tedaj niso ti nič manj ogroženi v svojem življenju za prihodnje, prej bolj kot ti, na katere se v prvi vrsti misli pri sedanjih razdelitvah podpor. Ravno tako je z obrtniki, ki imajo svoje obrti ob vodi in katere je voda zasula in poškodovala. Seveda, tem oskodovalcem je z malimi zneski bore malo pomagano. Tu je treba že izdatnejše podpore. In če te ni, se naj bi pomagalo z brezobrestnimi posojili.

Naših krajev se naj nikar ne primerja z banatskimi in ondodnimi veleposestniki in bogataši. Merodajni činitelj naj se ozira tudi na škodo na polju ob vodi, ki bo imela za posledice še vse hujše posledke, ako se voda ne uravna in zajezi, kot jo občutili morda drugi prvi hip po katastrofi.

Milijon za beograjski muzej

Mihailo Pupin, profesor na Columbia University v Newyorku, srbski rojak, je poklonil milijon dolarjev beograjskemu narodnemu muzeju. Z denarjem se mora ustanoviti »Fond Mihajla Pupina« za publieiranje neobjavljenih zgodovinskih spisov, ki ga bo upravljala beograjski muzej.

Prvi redni glavni zbor

Zveze jugoslovenske demokratske mladine bo dne 19. marca ob 10. dopoldne v dvorani Kazine v Ljubljani.
DNEVNI RED:
1) Otvoritev in pozdravi gostov. 2) Volitev dveh skrutinarjev in overovateljev zapisnika. 3) Čitanje in overovljenje zapisnika ustanovnega zbora. 4) Referat o poslovanje osrednjega izvršilnega odbora. 5) Referat o stanju imovine. 6) Referat o poslovanju v Zvezi včlanjenih organizacij. 7) Referat nadzorstva o reviziji zvezne imovine. 8) Pravilnik fonda za zgradbo Zveznega doma. 9) Pravilnik Tržaškega fonda. 10) Sprememba pravil Zveze in njenih članic. 11) Voljvite. 12) Samostojni predlogi. 13) Slučajnosti.

Na podlagi Zveznih pravil je občni zbor sklepčen, ako prisotvuje četrtina članov. Ako v določenem času radi odsotnosti članov zbor ni sklepčen, se uro kasneje vrši občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število članov.

Po glavnem zboru na čast delegatov družabni večer v dvorani Kazine.
Pripomba: Na zbor delegatov pošlje vsaka organizacija na vsakih 10 članov enega delegata in na vsakih začetih 10 zopet enega. Pripravljali odbori lahko pošljejo po enega zastopnika.

V Ljubljani, dne 5. marca 1927.
Rudolf Štimovec, l. r., t. č. predsednik;
Carl Franc, l. r., t. č. tajnik.

Nesrečna žrtev alkohola

Ko so šli včeraj zjutraj otroci iz barjanske vasi Ilovice v šolo na Barje, so nenadoma zapazili v larku ob stranpoti truplo neznanega moškega. Ljudje so o dogodku takoj obvestili policijo, nakar sta prišla na kraj nesreče policijski zdravnik dr. Avramović in revirni nadzornik Gruđen.

V mrtvem so spoznali ljudje 64letnega Janeza Jančarja, ki se je preživljal z rezanjem šote, a je bil že dalj časa brez po-

sla in silno udan alkoholu. Doma je bil iz Vrnjinarjev, stanoval pa je na Iloviči št. 18. Nesročnež je ponoči močno vinjen padel v jarek in se tamkaj utopil. Pri njem so našli še steklenico žganja.
Po komisijskem ogledu so prepeljali truplo v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Po petih letih pojasnjen umor

V Zverčah pri Žužemberku so našli otroci dne 4. maja 1922 v senožetih med vasmi Zverčah in Struga Franceta Škufo z razbito lobanjo in popolnoma oropanega. Prvotno je bil osumljen zločina neki Jurij Ruper, ki je bil takoj nato aretiran in tri mesece v preiskovalnem zaporu, nakar pa se je izkazala njegova popolna nedolžnost. Kasneje je padel sum na delavca Albina Plota iz Zverč, ki pa je še pravočasno pobežnil in se umaknil aretaciji. Skrivalec se je na Hrvaškem in v Kočevju. Orožniki so ga izsledili šele sedaj po petih letih in ga izročili v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu

Grob je njih žalostna usoda

Iz vrst starih železniških upokojencev in invalidov nam pišejo:
Zopet eden si je iz obupa končal življenje: bivši uslužbenec Južne železnice, Josip Krauland, stanujoč v Mariboru. Pri izvrševanju svoje službe se je svojočasno tako ponesrečil, da je postal za nadaljno železniško službo nesposoben. Še pred vojno mu je bila priznana 75% nezgodna renta. Zadolostoval mu je to za preživljanje in ni se mu bilo treba dati pomankanja.

A razmere so se predrugačile in tudi za njega je postal položaj vsak dan žalostnejši. Sedaj je dobival od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, beri in piši — sto dinarjev mesečno. Ako bi se nesrečnežu uredila njegova nezgodna renta po pravilniku z dne 24. dec. 1923, bi gotovo ne izvršil obupnega čina.

Društvo železniških upokojencev se že dolgih 8 let bori za pravice svojih članov upokojencev in invalidov, a brez uspeha. Merodajni činitelji imajo gluha ušesa za obupne kliče teh najbednejših med bednimi. Skrajni čas je že, da se vendar enkrat uredi njihovi prejemki tako, da bodo mogli živeti človeku spodobno življenje.

Žrtev dela

Na železniški progi pri Velikih Laščah se je pripetila predvčeršnjim težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Progovna sekcija je minirala teren za stranski tir. Pri tem so se uporabljale eksplozivne mine. Ko so delavci popoldne prižgali mino in se radi varnosti umaknili kakih 150 metrov, je železni dromec 72 let staremu delavskemu pazniku Ivanu Prazniku priletel s tako silo na glavo, da mu je razkral lobanjo. Nesrečni mož se je nezavesten zgrudil na tla. Na poziv progovne sekcije je poslala ljubljanska rešilna postaja na kraj nesreče svoj avto, ki naj bi ranjenca prepeljal v ljubljansko bolnico. Že blizu Ljubljane pa je Praznik med potjo umrl. Truplo so po komisijskem ogledu prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu. Pokojnik zapušča številno rodbino.

Srečen cigan

V torek dopoldne se je zbrala pred policijo v Karlovcu množica ciganov. Čakala je na svojega tovariša Milana Ugarkovića, ki ga je doletela izredna sreča. Pred letom dni je našel dragoceno skrinjico, polno zlatine in srebrnine. Izročil jo je policiji. Ker je poteklo leto dni in se nikdo ni javil za zlatino, je postala sedaj Ugarkovičeva lastnina. Ko je prišel srečni najditelj z dragoceno skrinjico iz policijske urada, so ga zbrani cigani burno pozdravljali. Potem pa so vsi skupaj šli »na likof«.

Prostovoljno v smrt

Iz Ormoža nam poročajo: V noči od 7. na 8. t. m. je nenadoma preminul znan in povsod priljubljeni g. Ivan Korošak, uradnik okrajne posojilnice v Ormožu. Iz pisem, ki jih je pokojnik naslovil na vojno okrožje, na Sokola jn na starostu Sokola v Ormožu, je posneti, da so nastale med njegovo vojaško službo gotove difference, ki so sedaj dale povod k obupnemu koraku.

Danes ob 4., 1/6., 1/8. in 9. uri:
Danes! Pozor! Danes!
SENZACIONALNA NOVOST!
MISS EUROPA
ŠTEFICA VIDAČIČ
Aktualni posnetki Fanametovega tekmovanja, v glavni vlogi Štefica Vidačič. — Caligari. — Redute na Dunaju; posnetki v Budimpešti in Berlinu.
Poleg tega:

LOGARJEVA SREČA
(Schützenles!)
7 dejanj planinske devojke v glavni vlogi dražestna Xenia Desni in Carl de Vogt, Livio Pavanelli.
LJUBLJANSKI DVOR
Kino Telefon 397

Marička s sto imeni

Ljubljana, 9. marca
Davi je zagledal stražnik v Tivoliju mlado deklo, ki se mu je skušalo umakniti in se skriti njegovim očem za debel kostanj. Čim je stražnik nadaljeval pot, je sifratolo deklo naprej in se skušalo skriti zopet za druga drevesa. Mož postave, ki ne pozna šale, pa je stopil brzo za njo in kmalu sta bila skupaj. Pogledal ji je v obraz in ni pomišljal dolgo. Po nekaj vprašanjih jo je pozval, naj mu sledi v znano hišo na Bleiweisovi cesti.
»Ah ja, že spet!« se je namrdnila aretovanka, vendar je pokorno korakala poleg stražnika na policijsko direkcijo, kjer je zdravnik najprej ugotovil, da je težko spolno bolna. Aretovanka je izjavila, da je leta 1906 rojena, sedaj brezposelna služkinja, Marička Škroba, doma iz Velike občine pri Št. Jurju v Slovenskih goricah. Nadzornik jo je nezaupljivo ošinil z bežnim pogledom.
»Hm, hm, ali niste nekoliko prestara« za 21-letno Maričko Škroba, a?!« ... »Jojmine, kako to mislite?« se začudi Marička in zmaje z rameni. »I, tako mislim,« nadaljuje nadzornik zopet, »da vas poznamo, saj ste bili že oni teden pri nas, toda ne kot Škroba, marveč kot 28letna Marička Grobelnik, bivša služkinja pri advokatu X. ki je zapustila službo in na gospodarjev račun vze-la v delikatesni trgovini Ščurk pet kranjskih klobas, pozneje pa skušala dobiti še pet hrenovk, ki jih pa ni dobila. Menda se boste spomnili, da vas je takoj vzel v svo-

Bilanca „Merkurja“ v preteklem letu

Sinoči se je vršil v Trgovski zbornici 26. redni občni zbor trgovskega društva »Merkur« ob častni udeležbi članstva. Zaslužni predsednik dr. Fran Windscher je pozdravil v prvi vrsti prisotnega načelnika trgovskega gremija v Slovenjem gradu g. Klinarja, poslanca oblasne skupščine g. Ivana Mohoriča ter urednika »Trgovskega lista« g. dr. Plessa.

Želja trgovskega društva Merkur je vedno bila, gojiti nacionalno misel in vzgajati naše trgovce in naraščaj v pravem gospodarskem duhu. Da se razširi naobrazba, je društvo svoje delovanje mogočno razširilo na vse točke, ki so peljale k izvršitvi obsežnega programa. Poleg drugih načrtov se name-rava v okrilju društva v bližnji prihodnosti prijeti tudi tečaje za izložbene aranžerje po posameznih panogah. Lanskoleto je pretila našemu trgovskemu sodruštvu nevarnost ukinitja »Merkurjeve« dobrotvorne naprave, vendar pa mu je obstoj v naprej zagauran, za kar gre zahvala posebno častnemu predsedniku društva g. Lillegu in vsem odbornikom.

Tajnik g. Valentin Urbančič je povdarjal, da je bilo društvo v preteklem letu agilno. Društvena posredovalnica za službe žal stavljenim zahtevam glede na težavno gospodarsko krizo težko ustreza. Pri nas se pobira sicer potom bolniških blagajn prispevke za borze dela, ki so namenjeni brezposelnim, fond pa se kupičji pri Hipotekarni banki v Beogradu. Odseki društva izkazujejo vsi lepe uspehe. V okvirju društva se vrše naslednji tečaj: za nemščino, italijansščino, srbohrvaščino, slovensko in nemško stenografijo ter knjigovodstvo. Priveditveni odsek je imel v prošlem letu več jour-fixov, izmed katerih je uspel posebno zadnji na čast g. dr. Franu Windscherju. Steber društva je pevski zbor s 26 stalnimi pevci. Društvena knjižnica šteje okrog 1500 knjig, bo se pa še izpopolnila. Društvo je tudi letos izdalo Trgovski koledar pod uredništvom g. Zelenika. Najbolj živa vez med članstvom in društvom je

je odkrile stražnik in vas pritril do nas?!« Ujeta pučica je odgovorila: »Ampak Marička Škroba sem pa le res in tudi stara sem šele 21 let!« »Čeprav ste bila tudi že Ana Blatnik, pa tudi že Ivanka Zenko, kaj?«
Marička Škroba ali Grobelnik je morala po zaslišanju s stražnikom v bolnico, kjer bo ostala, da se pozdravi, nakar bo izročena sodišču. Počivaj bo medtem doglala, kako se prav za prav piše. Aretovanka je ena najbolj nevarnih vlačug in tatic, kar jih je zadnje čase prišla ljubljanska policija. Prebila je več dni v zavodu Sv. Marte, kjer je pokradla svojim tovarišicam več delavskih knjižic in z njimi izvršila polno sleparij v mestu pri raznih gospodinjah, pri katerih je služila le po par dni. Dajle se je nastavljala tudi v Novotuljevi posredovalnici za službe, kjer je odnesla neki svoji tovarišici košaro z vso obleko in raznimi dragocenostmi. Na račun svojih gospodinj je jemala blago po vseh mogočih trgovinah. Največ zla pa je prinesla moškim, s katerimi se je pečala ter jih okuzila.

DANES
Miss Europa
Stefica Vidačič
Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9.
«KINO DVOR»

društveno glasilo »Trgovski Tovariš«, ki izhaja pod uredništvom podpredsednika društva g. Jos. Kavčiča v 1800 izvodih. »Trgovski dom« se tudi v preteklem letu ni premaknil z mrtve točke in je nabrali denar plodonosno naložen. Društveni podporni sklad je štel koncem preteklega leta 35.585 Din in je namenjen brezposelnim in onemoglim članom. Društvo je imelo v preteklem letu naslednje število članov: 1 dosmrtnega častnega predsednika, 6 častnih ustanovnih članov, 6 častnih članov, 16 ustanovnih članov, 1256 rednih in 96 podpornih članov. Blagajniško poročilo g. Josipa Kreka je bilo soglasno odobreno.

Pri volitvah je bil soglasno z velikim odobravanjem izvoljen za predsednika zopet g. dr. Windscher; za I. podpredsednika g. Josip Kavčič in za II. podpredsednika g. Riko Tory; za predsednika društvenega razsodišča pa g. spod dr. Danilo Majaron. Odborniki: Adolf Hribar, Rudolf Južna, Alfonz Kastelic, Milan Kovač, Josip Krek, Vilko Lampe, Valter Lavrenčič, Janko Lozar, Fran Melicer, Oton Raška, Valentin Urbančič, Joško Zemljič, Berta Strehovc, Darinka Vidovič, Pavel Fabiani, Ivan Jelačin st., Ivan Jeras, Avgust Jurjavec, Fran Kovač, dr. Rudolf Mar, dr. Viktor Murnik, Ignacij Novak, Anton Ravhekar, Anton Verbič, Josip Winter, Ivan Železnikar, ga. dr. Jelka Bretlova in ga. Ivanka Leskovic. Pregledni računov: Josip Malenšek in Josip Urbančič.

Pred zaključkom zborovanja je bila sprejeta še sledeča resolucija: Občni zbor »Merkurja«, uvažujoč resen položaj naše domače trgovine, naroča novemu odboru, da prevdajja priveditev trgovskega kongresa v sporazumu z zvezo trgovskih gremijev in sorodnih organizacij.

Pozor!
Še vedno znižane cene!
Manufakturna trgovina
JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana
Stari trg 21, poleg Zalaznika.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:
Četrtek, 10.: Zaprto.
Petek, 11.: »Triglavska bajka«. B. Sobota, 12.: ob 15.: »Ugrabljene Sabinke«. Dijaška predstava po znih. cenah. Izv. Nedelja, 13.: ob 15.: »Danes bomo tihi«. Ljudska predstava po znih. cenah. Izv.

Ljubljanska opera:
Četrtek, 10.: Zaprto.
Petek, 11.: »Večni mornar«. C. Sobota, 12.: Zaprto.
Nedelja, 13.: »Tajda«. Premijera. Izv.

Mariborsko gledališče:
Četrtek, 10.: »Za narodov blagor«. A. Ku-poni.
Petek, 11.: ob 15.: »Pepelka« Solska predstava pri najnižjih cenah.

Šentjakovski gledališki oder
Sobota, 12.: ob 20.: »Mešetarji s slavo«. Proslava svetega nastopa g. A. Gnidovca. Nedelja, 13.: ob 20.: »Mešetarji s slavo».

Premijera Sattnerjeve opere »Tajda«, se vrši v nedeljo 13. t. m. ob pol 8. v ljubljanski operi. Zasedba te izvirne slovenske opere je sledeča: Urh Visočki, star, slop graj-

šak — gosp. Betetto; Tajda, njegova hči — ga. Lovšetova; Erazem Osojski, mlad plemlič — gosp. Kovač; Jurij, šolar, njegov spremljevalec — gosp. Zupan; Marijetica, Tajdina spremljevalka — ga. Ribičeva; Severus, magister — gosp. Mohorič; Germana, bogata meščanka — ga. Poličeva; Katra, kmetica — ga. Assejva; Padrone ladje »Santa Fè« — gosp. Subelj; Krmilar — gosp. Sekula; Starac — gosp. Perko; Starica — gđ. Potučeva; Mornar — gosp. Janko; Nezanec — gosp. Gregorin. — Vstopnice za premijero so v pred prodaji pri dnevnih blagajni v operi.

»Pepelka«, kot šolska predstava se uprizori v petek 11. marca ob 3. popoldne v mariborskem gledališču.
Madame Butterfly na mariborskem odru. V kratkem bo v mariborskem gledališču premijera Puccinijevе opere »Madame Butterfly«. Prekrasna in do srca sezgajoča Puccinijeva godba in pretresljiva, iz japonskega življenja zajeta snov sta pripomogla temu delu do kar največje popularnosti po vsem svetu. Priřakovati je, da bo tudi v Mariboru opera polnila gledališče.

Pianistka Jadviga Pošenoleva, ki priredi svoj koncert v pondeljek, dne 14. t. m., bo med drugim izvajala tudi dve skladbi Deodata de Severac (1873—1912). Prva, Caim de Cimitiere au printemps je globoko občutena pesem, katero je napisal skladatelj v spomin

na pokopališče v St. Felixu, kjer počivajo njegovi predniki in kjer je sedaj našel poslednji počitek i sam. Severac je smatral pokopališče le za podaljšan del vasi, kamor ho-dimo obujati svoje spomine ter se pogovarjamo z dragimi, ki so odšli v večnost. S smrtjo se porodi tam novo življenje, sredi svetija in pitjelega petja, iz daljave pa plavajo v lahkem vetriču zamolkli glasovi zvonov. Melanholična glasbena slika je to, ki kaže brezmejno hrepenenje sina, ko pride na očetov grob. O drugi skladbi prihodnjšč. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Proslava Sattnerjeve 75letnice v Mariboru. Mariborsko pevsko društvo »Drava« priredi dne 2. in 3. aprila Sattnerjeve jubilejni koncert. Izvajalo se bo Sattnerjevo delo »Ojki«, kot uvodna točka pa »O nevihti«. Obe skladbi sta za to priliko izpopolnjeni. Pri izvajanju bo sodeloval tudi baritonist P. Kamilo Kolb iz Zagreba ter solisti Bajukova in Verdalovala, obe članici Sattnerjevega zbora v Ljubljani.

Pionosen gledališki jubilej je doživela pred nekaj dnevi Zanka Stokičeva, članica beograjske drame. Čestilo njeneja talenta so ji poklonili 160.000 Din v gotovini, poleg tega pa ji je občinstvo naneseo vse polno darov in seveda napolnilo gledališče. Kralj je odlikoval igralko z redom sv. Save.

Brata Karel in Jozef Čapek, slovita češka dramatika, sta spisala novo dramo »Adam — stvarnik«. Drama se bavi s problemom domlajevanja človeškega rodu.

Beethoven

(K nocojnji izvedbi IX. simfonije, katero dirigira ravatelj opere Mirko Polič.)
Nocojnji večer v Unionu je posvečen spominu genijalnega skladatelja Ludvika van Beethovna. Stoletnice njegove smrti se spominja letos ves kulturni svet. Tudi Slovenci se pridružujemo temu slavju, zavedajoč se dejstva, da je vsak veliki duh last vesoljnega človeštva.
Beethovno življenje je bilo skozinsko velika tragedija. V »Deveti« je podal genij občanom konfiteor svoje duše, ki je bila tako velika in močna, da je usoda ni mogla ne zdrobiti ne zasenčiti. Iz trdega življenjskega boja je izšel kot zmagovalec in ob koncu svojega telesnega življenja je zapel vsem ljudem na zemlji himno radosti. Ta pesem je priklopela iz trpljenja bolnega, nesrečnega samotarca. Ustvaril jo je umečnik, kateremu sta bila radost in veselje tega sveta tuja. Ta radost, iz trpljenja porojena, je najdragocnejši dar, katerega je prejelo človeštvo od njegovega duha.
Pred Beethovnim imenom se klanja ves kulturni svet. V njem čutiljo vsi ljudje enega največjih ustvarjalčih genijev. Noben glasbenik ni segel tako globoko v prepade človeškega življenja kakor Beethoven; ampak tudi nihče se ni povspel z lastno močjo iz tega trpljenja tako visoko kot on, ki je nosil v sebi izkristaliziran ideal svobode, pravice, bratstva in človečnosti. Njegovi umotvori, stisnjeni v klasično glasbeno for-

mo, izražajo človeka, velikana, ki se zaveda svoje moči in ustvarja vrednote, bojujoč se z elementarne narave in podrejši svojemu duhu gmoto. Tako je postal Beethoven, kažoč pot k resnici in etičnemu spoznanju, apostol resnice, ki je bil rojen z namenom, da služi človeštvu z naporom vseh moči, da premaga lastno usodo in vlije trpečemu človeštvu nekoliko poguma.

Zivljenje Beethovna je slično življenju usta noviteljev religij in duhovnih voditeljem narodov. Njegova osebnost, njegov »jaz«, je dovolj močan, da ostane nepozeben v zgodovini človeštva. Beethovnova osebnost je našla najmočnejši izraz in najadekvatnejšo obliko v glasbi, za katero je dal svojo kri in obogatel se tem človeštvu za neprecenljive vrednote.

Beethovnov demoničen, ponosen, do skrajnosti samozavesten in svoboden naturel je poznal samo eno: človeka. Njegov cilj je bil s v o b o d e n človek, očiščen vseh ponižujočih izrodov krivic in neenakosti, ki se večkrat pojavijo celo v boju med brati ter nastanejo iz puhle nečimernosti in objestne domišljivosti.
Letos, po sto letih njegove smrti čutilmo veličino Beethovnevega duha z isto svežostjo in elementarnostjo kot pred sto leti. Njegov evangelij o človeku - bratu pa nam je danes še bližji in razumljivejši. Ko bomo nocoj poslušali njegovo Deveto, bomo občutili eso veličino njegove osebnosti, in vse božanstvo njegovega duha, ki je žel junaško in s samozatajevanjem skozi največje trpljenje k čedosti.

Domače vesti

* **Novi vsučilišni profesorji.** S kraljevim ukazom so imenovani: dr. Milan Prelog za rednega profesorja na filozofski fakulteti v Skoplju, dr. Teodor Titov za rednega profesorja na teološki fakulteti v Beogradu in dr. Aleksije Kuljenko za stalnega docenta na medicinski fakulteti v Zagrebu.

* **Odlikovanje skladatelja p. Hugolina Sattnerja.** Papeška višja cerkvena glasbena šola v Rimu je odlikovala skladatelja najnovejše slovenske opere »Tajde« s častno diplomom. Diploma je te dni došla in jo je skladatelju svečano izročil provincial p. dr. Regalat Čebulj. P. Hugolin je prvi Slovenec, ki je postal diplomirani član tega najvišjega kolegija za cerkveno glasbo.

* **Albert Thomas v Beogradu.** Včeraj je prišel v Beograd direktor mednarodnega urada dela v Ženevi, Albert Thomas in posetil ministra za socialno politiko dr. Gosarja in zunanjega ministra dr. Perića. Zvečer je imel v Ljudski univerzi predavanje o bližajoči se ekonomski konferenci v Ženevi.

* **Novi diplomirani letalci-opazovalci.** V ministrstvu vojske in mornarice so proizvedeni za diplomirane letalce-opazovalce podporučniki: Krsta Lozić, Viktor Bradac, Dragoljub Lazarević in Franjo Cal, absolvirani slušatelji avijatiške opazovalske šole.

* **Upokojitve v področju železniške direkcije v Ljubljani.** V področju ljubljanske direkcije državnih železnic so na lastno prošnjo upokojeni naslednji uradniki, oziroma nameščenci: šef-zdravnik dr. Ivan Geiger, Karl Sajovec, Karel Felčljan, Tomaž Ariati, Maks Prost, Ivan Kordan, Anton Zorko, Josip Koren, Fran Potočnik, Rudolf Čik, Stefan Begolavac, Anton Sircelj, Andrej Pavlin, Maks Prodan, Ivan Strož, Anton Ključ, Rudolf Lisec, Nikola Batestin, Fran Čvek, Jscip Malik, Martin Matičič, Fran Sober, Hugo Bajuk, Mihajlo Laznik, Karel Gabrijel in Rudolf Mikulinič. Imenovani vstopijo v pokoj s koncem proračunskega leta 1926-27, to je 31. marca.

* **Prilagoditev jugoslovenskih mest.** Pripravljana dela za sklicanje vseh naših večjih in velikih mest bodo v kratkem dovršena. Pravila, ki so bila odobrena na poslednji seji, so bila razposlana vsem večjim mestom, ki so večinoma že pripisala odgovor. Te dni se predložijo ministru za notranja dela v odobrenje. Kongres zastopnikov jugoslovenskih mest se skladi v Zagreb sredi prihodnjega meseca.

* **Kongres slovenskih geografov.** Predsednik poljske republike je prevzel protektorat nad II. kongresom slovenskih geografov, ki se bo letos vršil v Varšavi od 1. do 11. junija. I. kongres slovenskih geografov se je vršil, kakor znano, v Pragi pod protektoratom predsednika Masaryka.

* **Na Beethovenovi proslavi na Dunaju,** ki se bo vršila od 27. do 29. t. m. bo zastopal Srpsko akademijo znanosti beograjski vsučiliški profesor dr. Bogdan Popović.

* **Volilo Srpski akademiji znanosti.** Nedavno umrli višji uradnik v ministrstvu pošte in brzjava Andra Agolić je Akademiji znanosti v Beogradu testiral 100.000 Din pod pogojem, da se ustanovi fond, iz katerega naj bi srbski književniki dobivali nagrade za dobre spise.

* **Mednarodna zveza Akademij znanosti.** Med Srpsko kraljevsko akademijo znanosti v Beogradu in Jugoslovensko akademijo znanosti v Zagrebu je dosežen sporazum, da se ustanovi naš odbor. Mednarodne zveze Akademij znanosti. V odboru so: rektor univerze v Beogradu, dr. Pavle Popović, dr. Nikola Valič, dr. Gavro Manojlović in msgr. Franjo Bulić, največji naš sodobni arheolog.

* **Vse igralnice v Beogradu zaprte.** Beograjska policija je prepovedala vse igralnice v Beogradu, med drugim tudi igralnico v novinarskem klubu na Terazijah.

* **Iz rudnika v Mežicih.** Pri svinčenem rudniku v Mežici je bil imenovan za obratovodjo jamskega obrata g. inž. Avgust Gogača. Čestitamo prvemu Slovincu, ki je s svojo strokovno usposobljenostjo dosegel pri tem angleškem velepodjetju tako častno mesto. Upamo tudi, da bo vodstvo rudnika v vseh panogah upoštevalo Slovence ter jih po njihovi sposobnosti stavilo na vodilna mesta.

* **Orožniškimi upokojencem,** ki gobivajo svoje pokojnine pri orožniških poveljstvih, za mesec marec še ni izplačana pokojnina. Orožniški pokojniški fond je baje propadel, a država za te malenkostne pokojnine nima pare! Ti osiveli trpinj naj postanejo torej državni berači. Ali res ni človeka v naši državi, da bi se zanje zavzel? Med temi reveži je mnogo takih, ki še postranskega zaslužka nimajo in so edinole na to malenkostno pokojnino navezani. Nekateri imajo 4-8 otrok, torej ogromno družino. Kako naj jo preživljajo, ako so otroci še nedorasli, odnosno delnezmožni. Veliko je tudi bolehnih družinskih članov. Razen tega bodo, ako se ne bo stanovanski zakon podaljšal, s 1. novembrom vsi na cesto vrženi, ker je med njimi le malo tako srečnih, da stanujejo pod lastno streho. Merodajne čimtelje najvjudneje prosimo, usmiliti se jih. kajti njihova beda presega že vse meje. Priznati se mora, da sta gg. poslanca dr. Zerjav in dr. Pivko mogoče in sklopo storila, da bi se stanje teh upokojencev izboljšalo, a žal, kakor je doznati, je ves njihov trud ostal zaman.

* **Zgradba stanovanjskih hiš v Rogaski Slatini.** Kakor nam poročajo, je v konkurenčni idejni skici za zgradbo stanovanjskih hiš v Rogaski Slatini dobil prvo nagrado, pod geslom »Donat«, arhitekt Josip Costaperraria.

* **Podleževanje zemlje dobrovolcem.** Po odredbi ministra za agrarno reformo se bodo v tekočem gospodarskem letu delila zemljišča samo dobrovolcem s solusne fronte, katerih prošnje so rešene in se na-

hajajo nerealizirane pri posameznih županijskih agrarnih poverjenstvih; potem pa se bodo po kronološki vrsti reševale one prošnje solunskih dobrovolcev, ki čakajo na rešitve v ministrstvu za agrarno reformo. Sele potem pridejo na vrsto dobrovolci ostalih kategorij.

* **Izlet hrvatskih planincev v Slovenijo.** Hrvatsko turistično društvo »Sijeme« pridi prihodnje nedeljo izlet na Tolsti vrh in h Celjski koči. V soboto zvečer se bodo hrvatski izletniki odzvali povabilu podružnice Slov. planin. društva v Celju ter se bodo udeležili zabave v Celjskem domu. Odhod iz Zagreba v soboto ob 16.20 z glavnega kolodvora.

* **Avto-proga Logatec-Iđrija** vozi samo ob sobotah: odhaja iz Iđrije ob 7.30 zjutraj, odhaja iz Logatca ob 16. uri.

* **V Zagrebu je umrl** po daljši bolezni g. Fran Hrge, gimn. profesor v Rumi v Slavoniji, rojen na Humu pri Ormožu.

* **Francoški konzulat v Ljubljani** ponovno opozarja delavce, ki se žele vseliti v Francijo, da so dobile francoske obmejne oblasti strog nalog, da ne prepuste nikogar čez mejo, ki nima delovne pogodbe overovljene od ministrstva dela v Parizu (podpisi lokalnih načelnikov ministrstva dela in kmetstva so neveljavni), kakor tudi zdravniškega spričevala od konzularnega zdravniškega francoske republike v Ljubljani (za Slovenijo). Vsaka druga oseba, kategorije delavcev in nameščencev, ki bi želela priti v Francijo za gotov čas (obisk itd.) bo morala izjaviti na konzulatu, da ne bo tam iskala dela. Dotična izjava bo označena na njegovem potnem listu in v slučaju, da bi jo hotel delavec prekršiti, se mu lahko pripeti, da bo izgnan iz Francije. Onim pa, ki so že v Franciji in so prišli v domovino samo za kratek čas, bo dovoljen vizum na podlagi izjave delodajalca, overovljene od ministrstva dela, da je delavec na dopustu.

MODERNA DUBARY

Po romanu Ludvik Biro, Ljubavne avanture kralja in male pariške subrete v glavni vlogi

MARIJA CORDA

PRIDE!

Ela Vrni se, da ne bo prepozno.
Cvetka jokal
Cakamo Te **Hani.**

* **Težka avtomobilska nesreča.** V bližini Vrbsa v Vojvodini se je pripetila predvčeršnjem smrtna avtomobilska nesreča. Znana trgovca Friedmann in Rakić sta se vračata v Subotico. Na nekem ovinku se je avtomobil, ki je vozil z veliko brzino, zaletel v neko drevo; Friedmann je ostal na mestu mrtev. Rakić pa je težko ranjen. Sofer je ostal nepoškodovan ter je bil aretiran, da se ugotovi ali je on zakrivil nesrečo ali ne.

* **Poskus samomora bedne starke.** V Splitu je predvčeršnjim skočila v morje 60 letna stara Ivka Lulić. Službuoči stražnik jo je s pomočjo nekega delavca potegnil iz morja ter ji tako rešil življenje. Ko je prišla zopet k zavesti, je izjavila, da se je hotela utopiti ker jo mori glad in beda in da je težko bolan edini njen sin, katerega ne more negotovati. »Tokrat — je rekla — ste me rešili, drugič me ne boste, ker moram končati to mučeniško življenje.

* **Ameriške posle,** pooblastila in sploh vse inozemske zadeve, tudi v Južni Ameriki, oskrbi hitro in cenó dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, poslopje Ljudske posojilnice. 369

* **Tkanina »Eternuma,** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* **Calderara milo za britje** je v kakovosti neprekosljivo. 60

Krasne spomladanske plašče

najmodernejše blago, v cenah od Din 3,00 — 4,00 — 5,00 — 6,00 — 00.—
F. I. Gorjar, Sv. Petra cesta št. 29.
Ozle te si razstavo v »Zlobi« 2796

Indian Pasta Najprejša špe ialičeta za čev.ie.

Decu čuva

nalezljivih bolzni vira upotreba okusnih ANACOT - PAST.LJ.

* **Sadjarij,** uporabljajte pri cepitjuj edino le prvotno cepino smolo tvrdke Chemotechna d. o. z. Ljubljana, Mestni trg št. 10. 379

* **Svetovni Peugeot avtomobil** so najekonomičnejši in kvalitetno brezkonkurenčni. Tipe 5/12, 10/24, in 11/35 HP promptno dobavljive od skladišča Generalnega zastopstva, O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11. 380

* **Ribiške priprave,** orožje in streljivo, lovske potrebščine ter vsa popravila pri puškariju F. K. KAISER, Ljubljana. 256

* **Pri slučajih zastrupljenja,** ki nastanejo zaradi pokvarjenih živil, zaradi alkohola, nikotina, morfiha, kokaína je raba prirodne grenčice »Franz-Josef« važen pomoček. Zdravniške strokovne knjige navajajo, da pri zastrupljenjih s svinčnem voda Franz-Josef hitro odstrani najbolj trdovratno zastrupenje, ki je glavni povod mučnih napadov kolike.

Iz Ljubljane

— **Češkoslovaška Čitalnica v Ljubljani.** Ob priliki proslave rojstnega dne g. prezidenta češkoslovaške republike je bila v ponedeljek dne 7. t. m. z nagovorom konzula CSR dr. Fran Resla v lokalu »Bratstva« na Dunajski cesti, katerega je v to svrhu dala na razpolago Ljubljanska kreditna banka, otvorjena javna češkoslovaška čitalnica, kjer bodo razgrnjeni češki časopisi, revije in brošure. Čitalnica je za občinstvo otvorena dnevno od 15. pop. dalje.

— **Posetnike nocojšnjega koncerta,** na katerem se izvaja IX. Beethovnova simfonija pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča, opozarjamo, da so vstopnice razprodane. Ker je začetek koncerta točno ob 8. uri prosimo občinstvo, da pride že pred 8. uro v dvorano, da ne bo v zadnjem trenutku prevlečnega navala na garderobe. Ta večer poslušajo 4 garderobe in sicer: v veži glavnega uroda, v veži pred koncertno dvorano ter na levi in desni verandi ob glavni dvorani. Občinstvo prosimo, da se primerno sedežem porazdeli tudi glede porabe garderobe. Obenem pa opozarjamo, da se koncert ponovi v celem obsegu in z istimi sodelovalci v soboto dne 12. t. m. zvečer ob 20. uri v Unionski dvorani. 3019

— **Upravi Narodnega gledališča.** Prejeli smo: B-abonenti vprašujejo gledališko upravo, s kom so si zaslužili nieno nenaklonjenost, ki povzroča, da se oblaki repertoarnih nepriklj zbirajo baš nad njihovimi glavami? V teku zadnjega tedna so bili »potegnjeni« nič manj ko trikrat Trikrat je bila njihova predstava ali sploh odpovedana — ali nadomeščena s predstavo za abonente katerega drugega reda. V ponedeljek je vsled bolezni g. Levarja izostala uprizoritev »Gobeška«. V sredo se vsled indispoziranosti polovice ansambla, ni mogel peti »Tannhäuser« — dala se je mesto njega »Prodana nevesta« — a ne za nas temveč za druge abonente. Za petek objavljeno »Tannhäuser« je bil ponovno odpovedan in gledališče je to pot sploh ostalo zaprto. Stori se ni niti poskus, da bi se nam dalo nadomestitev kakor se je zgodilo v soboto, ko so abonenti, katerim so bile napovedane »Mrtve oči« dobili mesto teh vsaj »Večnega mornarja«.

— **Rezervni oficirji** se opozarjajo, da se vrši v ponedeljek dne 21. marca ob 20. uri v balkonski dvorani »Kazine« v Ljubljani, Kongresni trg št. 1. (i. nadstr.) izreden zbor ljubljanskega pododbora Udruženja rezervnih oficirjev. — Uprava pododbora.

— **Sokol I. proslavi** v soboto 12. t. m. zvečer na Taboru petdesetletnico zaslužnega brata Ivana Bažija. Brat Jubilar je odlični sokolski delavec, po svoji preteklosti mnogoletni funkcionar Idrijske Sokolske župe, član predsedstva in tehničnega odbora JSS, priznani strokovni telovadni in sokolski pisatelj. Vabimo na to slavnje vse Sokolstvo in vse številne njegove osebne prijatelje. — Odbor Sokola I.

— **Akademsko društvo »Treznost«** v Ljubljani sklicuje svoj sestanek za petek, dne 11. t. m. ob 14.30 v balkonski dvorani ljubljanske univerze s sledečim dnevnim redom: 1.) Razgovor o nadaljnem delu. 2.) Vprašanje tajnika in 3.) Razno.

— **Redni občni zbor »Enakosti«** bo v nedeljo 13. t. m. ob 15. v tamištvu SDS Kazino. Dnevni red: Razdruženje in slučajnosti. Prosimo vse člane, da se obnega zboru sigurno udeležijo. — Seja »Edinosti« bo danes, ob pol 20. Člane ljubljanske »Edinosti« opozarjamo, da poravnajo do 15. t. m. družstveno članarino. — Predsednik.

— **Orkester pri IX. Beethovenovi simfoniji** pod taktirko kapelnika dr. Čerina 19. t. m. bo največji, kar smo jih slišali pod slovenskim domačim dirigentom v Ljubljani. Prvih violin bo 14, 7 violončelov, 5 kontrabasov. Dravska muzika postavi 44 godbenikov, drugi so člani orkestralnega društva iz Ljubljane in iz Mariborske vojne muzike. Za časa umetniške delovanja v Pragi je dr. Čerin dirigiral vsakoletno »Monstre koncerte« pri katerih je sodelovalo do 250 godbenikov.

— **Zdravje in umiranje v Ljubljani.** Kakor je razvidno iz zdravstvenega izkaza »restnega fizikata, se je v dobi od 1. do 8. marca rodilo v Ljubljani 34 otrok (17 moškega, 17 ženskega spola), med temi 1 mrtvorojenec, umrlo pa je 25 moških in 12 žensk, skupaj torej 37 oseb in sicer 9 oseb za jetiko, 6 za boleznijo na srcu, 3 za prirojeno slabostjo, 3 za rakom, 2 za pljučnico, 1 za davico, 1 za ostarelostjo, 12 oseb pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih je 6 oseb doseglo starost nad 70 let, 5 pa jih je umrlo v prvem letu sta-

Danes. — Senzacionalni detektivski film, film najbolj slih triko-
STUART WEBBS v PASTI.
Safe Deiot — Senzacionalna preiskavanja savnega detektiva Stuurta Webbsa. — Boba s ponarejenimi denarji. — Sled velike z očneke tolpe. — Zločinec proti svoji volji. — Maskirani neznanec. — Past — Beg iz zapora — Sira ne tekoče raziskovanja Stuurta Webbsa. — V glavni vlogi: Johannes Krenson, Imogen Robertson, Aud Ege je N ssen, Erich Kaiser Tilt in Ernst Reichel.
Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. ur. Kino Ideal.

rosti. Na nalezljivih boleznih je obolelo 10 oseb: 7 na gripo, 2 na dušljivem kašlju, 1 oseba na davico.

— **Podružnica Jugoslovenske Matice za kolodvorski okraj** ima dne 24. t. m. ob 7. zvečer v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5, svoj izredni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

— **Polijske prijava.** Od torika na sredo so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 sum prilastitve najdenega denarja, 1 popadljiv pes, 1 telesna poškodba, 1 prestopke ogrožanja telesne varnosti, 1 prestopka kaljenja nočnega miru in 2 prestopka cestnega policijskega reda. Aretacija je bila izvršena 1 in sicer radi vlačugarstva.

— **Plašljiv konj pod avtomobilom.** Ko se je peljala posestnica Marija Štrukelj v torek popoldne z enovpreznim vozom domov v Vižmarje, se ji je na Celovški cesti pričel plašiti konj, ki se je ustrašil velikega šentiviškega avtobusa. Čim je avto privozil v bližino konja, se je konj zagnal tik pred njega in padel na tla. Avto mu je zlomil prednjo desno nogo, obenem pa ga ranil tudi na hrbtu. Štrukljeva je morala konja postaviti nato v bližnji Burjev hlev ter obvestiti o nesrečnem slučaju živnozdravnika. Kdo je nesrečo zakrivil, sofer ali Štrukljeva, ki ni poznala plašljivega konja, žigar lastnik je neki posestnik iz Vižmarji, bo dognala preiskava.

— **Slovensko planinsko društvo v Ljubljani** priredi v petek 11. marca ob 20. (8.) uri zvečer v dvorani hotela Union skoptično predavanje. Predaval bo prof. J. Miklar o Velikem Kleku in Jungfrau. Rezervirani sedeži po 10 Din, ostali sedeži po 5 Din, stojišče po 2 Din. Prodaja vstopnic od danes naprej v trafikii Uniona, na večer predavanja pri blagajni.

— **Srajce za gospode 30% ceneje** P. I. Goričar, Sv. Petra cesta 29. 336

— **Volno, bombaž za strojno pletenje** in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Zidovska ulica 4. 98

— **Plesni venček »Slavije«** se vrši v petek 11. marca v dvorani Sokola Moste. Svira Jazz-band. 382

— **Za nov most v Mariboru.** Klub socialističnih oblastnih poslancev je vložil predlog, da se zgradi pri Pobrežju v Mariboru v Melje nov most, kjer je sedaj samo brv.

DANES
Miss Europa
Stefica Vidačič
Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9.
»KINO DVOR«.

Iz Maribora

— **Povečanje avtomobilskega parka.** Kakor znano, je mariborska občina lani uvedla avtomobilske zveze z nekaterimi sosednjimi kraji in tudi s Celjem. S tem hvalovrednim ukrepom je občina znatno pripomogla izboljšanju prometa, a tudi sebi — ker so uvedene proge prav rentabilne. Sedaj namerava občina avtomobilske zveze še razširiti in bo nakupila celo vrsto novih avtomobilov. Odločitev med posameznimi tipami je težavna. Veliki za 35 oseb namenjeni avtobusi so pač za naše ceste pretežki, na drugi strani pa zahteva dobra frekvenca predvidenih prog vozove, ki morejo v slučaju potrebe prevzeti tudi večjo obtežitev in zato biti tudi z ozirom na naše ceste čim krepkeljši. Razumljivo je o, da je izbirna med težko, srednjo in lahko tkzv. hotelsko (1 in pol tonsko) tipo, ki je pripravljena le za strogo odrejeno število potnikov in predvsem za mestne ulice, skoraj od sebe dana. Kakor čujem, je cela vrsta tovarn vložila svoje oferte. Smatra se pa povsem zgrešeno, ako bi mestna občina uvedla razne fabrikate, ker je s tem enotnost in ekonomičnost obrata onemogočena. To stališče je gotovo pravilno. V ostalom je mariborski slučaj lep primer inicijative in podjetnosti na polju našega še tako pomanjkljivega prometa.

— **Sklicanje oblastne skupščine.** Mariborska oblastna skupščina je sklicana za ponedeljek 14. t. m. ob 8. zjutraj v porotno dvorano. Na dnevnem redu je posvetovanje o proračunu. Skupščina bo zasedala več dni. Finančni odbor oblastne skupščine se sestane danes. Oblastni odbor je prejel od vlade za kritje izdatkov doslej 70.000 Din.

— **Uspesoblenostni izpiti za osnovne in njim sorodne šole** v pomladanskem terminu se prične na drž. moškem učiteljsišču v Mariboru v sredo po Veliki noči dne 20. aprila. Pravitno kolekovane (20 in 5 Din) prošnje naj se potom šolskega vodstva in srezkega nadzornika predložijo predsedniku komisije do 10. aprila. K prošnjam za dopolnilni izpiti naj priložijo vsakdo tudi dosedanje izpričevalne usposobljenosti za poučevanje na osnovnih šolah. Podrobna navodila so nabita v vestibulu drž. moškega učiteljsišča v Mariboru. — Predsednik izpraševalne komisije: dr. Potočnik.

— **Krasno darilo češkoslovaškega zunanjega ministrstva.** Konzulat CSR v Ljubljani je postal mariborski JC Ligi za češki oddelek Ljudske knjižnice in študijske biblioteke krasno publikacijo dr. Vavčavika »Podunajska djevinja«, ki obravnava v besedi in sliki slovaško kulturno in narodno ter gospodarsko življenje. Knjiga je izredno dragocena. Obsega 441 strani s 129 umetniškimi prilogami ter res v polni meri dosega

Svetovna marka: **Condro de rose Rouge mandarine Bourjois-Paris**

namen reprezentirati Slovaško pred zunanjim svetom.

— **Ljudska univerza.** Večer hrvatske umetne pesmi. Operni pevec Drag. Hrčić iz Zagreba je eden izmed redkih, izrednih nadarjenih naših pevcev, ki se je posvetil tudi koncertnemu poklicu. Opozarjamo ob tej priliki zopet na poset njegovega koncerta, ki se vrši v petek, dne 11. t. m. v veliki kazinski dvorani in ki bo za Maribor gotovo velika atrakcija.

— **Mestna Orjuna Maribor** ima v soboto 12. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma svoj redni letni občni zbor. Prvotni za 5. t. m. določeni občni zbor je moral vsled tehničnih ovir odpasti.

— **Obrtno gibanje.** V mesecu marcu je izdal mestni magistrat 29 novih obrtnih pravice izbrisal pa 19. Prirastek novih obrti je zadnji čas vsak mesec večji, tako da se število obrti v Mariboru stalno množi. Težko je ugotoviti, ali jih rodi potreba ali konkurenca. Med novimi obrti so med drugim 3 trgovine z delikatesami, tudi g. Josipa Majdiča, lastnika Grajske kleti, ki namerava otvoriti delikatesno trgovino poleg Grajske kleti, kjer je sedaj modna trgovina. Novi sta tudi 2 obrtni pravici za pravažanje oseb z avtomobili g. Marčka na Trgu Svobode in g. Kaurana na Kralja Petra trgu.

Iz Celja

— **L. lovski ples v Celju.** V soboto, dne 5. t. m. je priredilo celjsko lovsko društvo v vseh gornjih prostorih celjskega Narodnega doma svoj prvi lovski ples. Optimisti se niso varali, ko so trdili, da mora lovška prireditelj, kakor drugod, uspeti tudi v Celju. Do ranega jutra se je trlo po vseh prostorih občinstva iz vseh slojev in iz vseh krajev Slovenije. Večje zastopstvo so odposlala lovška društva v Ljubljani, v Mariboru in v Ptujju. Že dolgo ni vladalo na kakih prireditvi tako živahno in neprisljšno razpoloženje. K temu so pač mnogo pripomogli izredno okusno dekorirani prostori in originalno kot lovske koč postavljene šotori. Ves slavnostni prostor je bil ovit s smrečjem, vmes pa so krasile stene in okna lepe lovske trofeje. Pri vohu na plečni prostor je sprejemala goste slavnostna lovška straža. V veliki dvorani je neumorno igral orkester celjskega godbenega društva, za splošno dobro razpoloženje pa so poirtvovalno skrbele po raznih šotorih celjske narodne dence. Tem gre za izredno lepi moralni in gmetni uspeh pač najlepša hvala. Glavno zaslugu za to krasno uspejo prireditelj za ima g. hotelir Bernardi, predsednik lovskega kluba »Tabor« s svojim članstvom. Na njegovih ramah je bilo glavno breme vseh predpriprav, zato pa je lahko tudi ponosen na lep uspeh. Med mnogostevilnimi podpratelji prireditelj naj še omenimo gg. Iv. Ceterja in Samsa iz Ložnice, ki sta prispevala večino smrečja, g. oskrbnika Kompoša iz Dobrne, ki je stavil na razpolago svoje lovske trofeje ter g. silkarja Holobarja iz Celja, ki je dekoriral prostore z originalnimi slikami. S to pririditvijo je celjska podružnica lovskega društva zanesla zanimanje za svojo lepo stvar tudi med širše občinstvo ter si pridobila na novo marsikaterega nedeljskega lovca.

— **Razpust celjskega občinskega sveta.** V sredo, dne 9. t. m. je došel na celjski mestni magistrat z dnem 7. marca lajfirani odlok velikega župana mariborske oblasti, s katerim razpušča z lapidarno motivacijo dela nezmožnosti dosedanjih občinski svet ter postavlja kot občinskega komisarja g. vladnega svetnika dr. Žužka. Prvi razpustu je dopustna pritožba tekem 4 tednov na ministrstvo za notranje zadeve. Razpust celjske avtonomne občinske korporacije je torej prvi važnejši upravni akt, s katerim se skuša uveljavljati v »dobrobit« slovenskega prebivalstva od klerikalnega časpisa toliko povlečevani novi mariborski veliki župan in klerikalni eksponent mariborske oblasti. Je pa povsem razumljiv in utemeljen z ozirom na današnji klero-rakdikalni režim v tem, da je moral notranji minister Maksimovič nagraditi klerikalce za veliko uslugo, ki so mu jo izkazali pri glasovanju za korpucijo.

— **Celjsko mestno gledališče.** V petek, dne 8. t. m. so po daljšem odmoru igrali zopet v Celju člani ljubljanskega dramskega gledališča. Nastopili so z italijansko komedijo »Pri lepi krčmarici« ter dosegli i po zasedbi i po temperamentalni igri prav lep uspeh. Za gledališče je bilo to pot med občinstvom veliko zanimanje, vsled česar so bili vsi sedeži, razen par lož, popolnoma razprodani. Po daljšem pustnem veseljenju si očividno celjsko občinstvo zopet želi rednih predstav v mestnem gledališču, ki naj bi odgovarjale vsaj po možnosti zahtevam stalnih obiskovalcev ter se vprizarjale v primernih presledkih.

— **Grozna rodbinska tragedija.** K član-ku v »Jutru« od 8. t. m. pod tem naslovom poročamo, da so našli Anko Marenčičovo iz Bobovca pri Sv. Petru pod Sv. gorami mrtvo v Sotli. Kakor je videti, je nesrečno dekle v istini izpolnilo svojo grožnjo, ki jo je izreklo z besedami: »Predno me obesijo, se raje utopim.«

— **Sestanek članstva PL krožka v Celjskem domu** bo danes v četrtek, dne 10. t. m. Sestanek je važen radi pregledanja računov in nadaljnih ukrepov. Začetek točno ob 8. zvečer.

M A J K A

V nastovni vlogi

MARY CARR

Elitni KINO MATICA

Lz Kranja

75letnica svojega rojstva praznuje danes gospa Jozefina Krišper, roj. Killer, v krogu svoje rodbine v Kranju. Se na mnoga leta!

Masarykova proslava v Kranju. Tukaj biva večja kolonija češkoslovanskih državljanov, ki so večinoma nastavljeni pri tržički Jugočeške. Zato je sklenila kranjska Narodna čitalnica skupno s francoskim krožkom, da priredi v soboto 12. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma proslavo 77. rojstnega dne prezidenta ČSR Masaryka.

Lz Trbovelj

Zopet neverjetna zlobnost Slovenca. Pod naslovom «Blamaža» je objavil «Slovenec» izpad proti vlogi občine na ministrstvo za socialno politiko, v kateri je prošila za pobiranje 1 Din od tona premožnosti toliko časa, da bo nabran znesek 1 milijon Din, ki je potreben za zgradbo stanovanjskih hiš.

Občni zbor Narodne čitalnice. V soboto se je vršil 62. redni občni zbor Narodne čitalnice. Iz predsedniškega in prazalostnega blaginjskega poročila smo izpredvideli, da društvo potrebuje izdatne gnotne pomoči, da bo lahko kos svoji nalogi.

Šah

Šahovski veleturnir v Newyorku. Capablanca porazil Vidmarja. V torek je bilo odigrano XII. kolo, ki je končalo s sijajno zmago Capablance nad našim mojstrom dr. Vidmarjem.

Table with 8 columns: Ime, Aljehin, Capablanca, Marshall, Niemcovič, Spielmann, Vidmar, Stanja po turnusu. Rows include Aljehin, Capablanca, Marshall, Niemcovič, Spielmann, Vidmar.

Tabelaričen pregled prve polovice turnirja v Newyorku. Opomba: 1 pomeni dobljeno partijo, 0 izgubljeno, 1/2 remis. Zadnji dve rubriki kažejo rezultat po prvem in drugem turnusu.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 9. marca 1927. Višina barometra 308.8 m. Table with columns: Kraj, Cas, Barom., Temper., Vel. vetera, Smer vetra, Oblačeno, Vrsta padavine. Rows include Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skopje, Dubrovnik, Split, Praha.

Ma in velik dobričina. Marsikateremu je pomagal, dokler je bil v službi pri ministrstvu za socialno politiko. Metlika je spremljala pokojnika na zadnji poti k sv.

Sport

Hitrostne alpske tekme s Kredarice (2515 m)

JZSS razpisuje za 18. aprila (Velikonočni ponedeljek) hitrostno alpsko tekmo s Kredarice 2515 m v Zg. Krmo, ca 1000 m. Start so vrši na ponedeljek dopoldne ob 10. uri izpred koč na Kredarici, cilj v Zg. Krmi do konca smega. Celokupna dolžina proge ca 6 km.

Start je dovoljen onim v savezu verificiranim tekmovalcem, ki so povsem izvežbani smučarji in ki so že smučali v alpskem terenu. Vsled tega se sprejmo le prijave, katere napravijo savezni klubi pisмено za svoje člane. Z ozirom na to, da je proga težka in zahteva popolno obvladanje smučke tehnike, bo Savez pristopil le one tekmovalce, ki so v smučki tehniki dovoljno izvežbani.

Tekme za prehodni pokal LNP.

Prvo kolo tekem za prehodni pokal Ljubljanskega nogometnega podsaveza se nadaljuje in zaključit v nedeljo, 13. t. m. na spornem prostoru ASK Primorja ob Durajski cesti. Ob 10.30 dopoldne igra Jadran in Reka, ob 14.30 Slavia in Slavija ter končno ob 16. uri Primorje in Svoboda.

SK Slavia (Nogom. sekcija). Sestanek vseh nogometašev se vrši v soboto 12. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer v gostilni Štor v Vodmatu. Sestanka naj se sigurno udeležijo: Cerne, Mihelič, Pelicon, Dečman, Petrič, Tratnik, Zupančič, Gaspersič, Smoljan, Alič, Ahčan, Kmetič, Uršič Lado in Toplak Martin. — Načelnik.

SK Slavia, težko atletična sekcija. V sredo 16. t. m. sestanek vseh rednih članov sekcije v telovadnici. Sestanek je obvezen za one, ki nameravajo redno trenirati. Podrobnosti na klubovih deskah. Obveščeni obnem vse člane, da namerava pri rediti sekcijско vodstvo v nedeljo 27. t. m. izlet v Kamniško Bistrico, podrobnosti bi se določile na zgoraj omenjenem sestanku. Vabljeni pa so na izlet tudi nečlani — prijatelji kluba. — Načelnik.

Uvedba nove sportne panoge v Ljubljani. SK Ilirija prične prihodnji tasec z gojenjem nove sportne panoge, s takozvanim «Handballom». Ta sportna panoga, ki se goji ponajveč v Nemčiji, Švici in Nemški Avstriji, je pri nas povsem nepoznana. Princip igre je isti kakor pri nogometu in hazeni, razlikuje se od teh dveh panog le po pravilih. Ilirija uvede to igro najprej za dame, in sicer v okvirju svoje sedanje danske sekcije. Z uvedbo «Handballa» zadobi naš ženski sportni pokret nov razmah, naše sportnice pa dobe s tem priliko stopiti v stike s klubi Nemčije in Nemške Avstrije, za kar doslej niso imele možnosti. SK Ilirija priredi danes ob 18.15 na realni ženski gimnaziji na Bleiweisovi cesti (licej) sestanek vseh članic Ilirije in drugih klubov, kakor tudi nečlanic, ki se zanimajo in se namrekanjo posvetiti tej sportni gami. Na sestanku se bodo razlagala in tolmačila pravila te nove igre; istočasno pa se bodo sprejemale prijave članic.

SK Ilirija (damska sekcija). Pozivam vse one članice, ki se zanimajo za ženski roketmet, t. j. takozvani «Handball» in ki se nameravajo posvetiti tej novi panogi, da sigurno prisostvujejo današnjemu razlaganju in tolmačenju pravil, ki se vrši ob 18.15 na ženski realni gimnaziji (licej) na Bleiweisovi cesti. Ostalim pa, ki se za to sportno panogo ne zanimajo priporočam, da se udeležijo predavanja TKD Atene ob 18. uri v mali dvorani Narodnega doma. Trening za tekoči teden se izpremeni v toliko, da se vrši v soboto ob 18.15 trening za I. skupino v telovadnici. — Načelnik.

Zaključni plesni venček SK Ilirija. Zaključni plesni venček, ki bi se imel vršiti v soboto 12. t. m. se radi tehničnih ovir preloži na petek dne 18. t. m. — Plesni odbor SK Ilirija.

Sportno drsalističe SK Ilirija. Uprava sportnega drsalističe Ilirije prosi vse one, ki imajo shranjene drsalke v drsalistični gar derobi, da odneso iste najkasneje do 20. t. m.

Redni letni občni zbor kluba slov. kolesarjev v Celju se vrši danes, v četrtek, 10. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu Balkan. Vabljeni so člani kakor nečlani, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora ter s tem pokažejo, da hočejo podprati kolesarski sport. Češkoslovanska: Avstrija, 20. t. m. se vrši nogometna tekma med reprezentancama Češkoslovanske in Avstrije. Češkoslovanski savezni kapetan je že sestavlil svoje moštvo, v katerem so radi homogenosti samo igralci Sparte in Slavije. Postava se glasi: Planicka (SL), Steiner, Pernar, Kolanout, Kada (vsil Sparta), Cipera (SL), Maloun, Sima. Silny (vsi Sp.), Puc, Simonek (oba SL).

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (9. t. m.) Pšenica: baška, 75 kg, 4 %, 1.5 vagona 908. Oves: sremski, 1 vagon 187.50. Turšičica: baška, 2 vagona 160 — 162; baška, po vzorcu, 1 vagon 162; baška, pariteta Indija, 10 vagonov 175; baška, julij, pariteta Novi Sad, 10 vagonov 175. Moka: baška, «2», 1 vagon 420; baška, «6», 2 vagona 350 do 352.50; banatska, «2», 1 vagon 290. Tendence nespremenjena.

Zagrebiški tedenski sejum (9. t. m.) Slabši dognogoveje živine, močnejši dognogovinj ter konj. Cene so poskočile samo konjem. Drugo nespremenjeno. Živina se je nakupovala v večji meri tudi za izvoz v Nemčijo in Italijo. Za kg žive teže notirajo: voli domači I. 9.25, II. 7 — 8, bosanski I. 6.50 — 8.50, II. 5 — 6, krave I. 6 — 8, II. 5 — 6, junci I. 7 — 8, II. 5 — 6.50, junice I. 6 — 7.50, II. 4 do 5.50, teleta 9 — 13 (zaklana 10 — 15); evinje pitane domače 10.50 — 14 (sremske zaklane 16.75 — 18) Din. Konji vozni in tovorni 5000 — 15.000 Din za par. Krma: detelja 125 — 150, seno I. 100 — 125, II. 75 do 100, otava 125 — 140, slama 70 — 100 Din za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (8. t. m.) Pšenica in rž malo čvrstjeja, ker je bila ponudba slaba. Turšičica mirna. Oves brez spremembe. Uradne novice so obdržale nespremenjeno stanje.

Dunajski svinjski sejum (8. t. m.) Dognog 9783 komadov; od teh 3219 iz Jugoslavije. Zaradi znatno zmanjšane dognogov živahen promet. Cene so poskočile povprečno za 10 do 15 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: debele svinje I. 2.30 — 2.40 (2.45), angleško križane 2 — 2.30 (2.35), kmetške 2 do 2.35 (2.40), stare 2.05 — 2.20, mesne 1.90 do 2.40 šillinga.

Naš odbor Mednarodne trgovske zbornice v Beogradu se je vršila konferenca članov Mednarodne trgovske zbornice v naši državi. Zastopane so bile naše gospodarske zbornice in korporacije. Konferenca je po daljšem razpravljanju sklenila ustanovitev narodnega odbora, ki bi zastopal naše interese pri Mednarodni trgovski zbornici v Parizu. Po soglasni odobritvi bo odbor imel svoj sedež v Beogradu. Število njegovih članov je določeno na 13, in sicer 4 iz Beograda, 3 iz Zagreba, 2 iz Ljubljane, 1 iz Vojvodine, 1 iz Bosne, 1 iz Dalmacije in 1 iz Južne Srbije. Pri volitvah so bili v upravo odbora izvoljeni: za predsednika minister n. r. dr. Voja Marinković (Beograd), za I. podpredsednika dr. Vasa Jovanović, za III. podpredsednika Ivan Jelačić (Ljubljana), za člane pa Mitutin Stanojevič, Milan Stojanović (oba Beograd), Marko Bauer (Zagreb), dr. Fran Windischer (Ljubljana), dr. Vojislav Besarović (Sarajevo), dr. Mirko Kostić (Novi Sad), dr. Sava Bošković (Split), V. Aksentović (Osijek) in Jovan Golčević (Skopje).

Nemški kapital na Balkanu. Kakor poroča časopisje, namerava neka velika nemška finančna skupina dati Rumuniji posojilo 200 milijonov zlatih mark. Pozneje bi sledilo še mnogo večje posojilo, pri katerem bi sodeloval tudi angleški kapital. Posojilo v znesku 200 milijonov mark ne bi bilo povsem izplačano v denarju, nego bi se staval rumunskemu gospodarstvu na razpolago v obliki industrijskih dobav. V prvi vrsti bi dobavljala Nemčija Rumuniji material za železnice in pa kmetijske stroje, a Nemčija bi se zopet obvezala, da bi kupovala rumunske kmetijske pridelke. Nemčija ponuja slična posojila tudi Jugoslaviji, Bolgarski in Grčiji.

Valina jaječa čiste štajerske kurje pamske. Iz pisarne mariborskega velikega župana smo prejeli: Vsi zainteresirani se opozarjajo, da je v mesecih marec, aprilu in do 15. maja najugodnejši čas za valenje in vzrejo piščet. Pri oddaji zanesljivih valilnih jaje bodo leto zopet brezplačno posredovali vse srežki živinorejski referenti (uradni veterinarji, odnošno srežki ekonomji). Zato se naj vsakdo obrne nanje za brezplačen nasvet. V nekaterih okrajih so dali okrajni zastopi nekaj denarja na razpolago, tako da bo ondi mogoče oddati tudi manjšo količino jaje povsem brezplačno, seveda samo zanesljivim kurjerjem.

Vinski sejum v Metliki. Vinarsko društvo za Belo Krajino v Metliki bo priredilo v četrtek 17. t. m. po prihodu ljubljanskega vlaka velik vinski sejum in razstavo prvovrstnih vin iz vinskih goric meliškega srednjega okraja. Prireditelj se bo vršila v prostorih gosp. Antona Rajmerja v Metliki. Zaproneha je polovična volžnja.

Ukinjenje carine na čilski soliter. Ministrski svet je z veljavnostjo od 2. t. m. ukinil carino na čilski soliter, ki je nad tri leto težko obremenjevala to preprobetno umetno gnojilo. Uvozna carina je dosedaj znašala 182 Din za 100 kg ali okrog 40 o.

KAKAO ŠONDA. Je izdatnejši, cenejši in okusnejši nego kava! Ako želite, da boste imeli zdrave otroke, dajte jim redni kakao, ne pa kave, ki ne samo, da ne obsega redilnosti, pač pa škodljivo deluje na srce in živce. Kakao Šonda. z mlekomo ali brez nje je najboljša hrana. To vam potrdi tudi vaš hišni zdravnik. Zastopstvo za Slovenijo: FRANC KOS, LJUBLJANA, Židovska ulica štev. 5.

stotkov vrednosti gnojila samega. Zaradi tega je malodane zabranjevala uvoz tega za kmetijsko produkcijo neobhodno potrebne sredstva. Čilski soliter je namreč najučinkovitejši in najhitreje delujoče dušičnato gnojilo, ki izredno ugodno vpliva na razvoj in rast vseh zelenih delov rastlin. Zaradi njegovega hitrega delovanja ga naši kmetovalci uporabljajo predvsem spomlad, da nudijo rastlinam dušičnate hrane. Trosimo ga navadno po zelenih rastlinah ob suhem vremenu. Rosa in dež ga potem raztopita in spravita h koreninam. Izvrstno učinkuje na ozimih, posebno če so slabo prerezane, ker se po njem hitro popravijo. Se boljji je pa za krompir in krmo, pa tudi jarine in vse druge kulturne rastline so zanj hvaležne. Vinogradniki popravljajo z njim ošibele trte. Najraje ga imajo hmeljarji, ker z njim lahko dosežejo dober pridelek hmelja, ki še najbolje izplača vsako gnojenje.

Enotne konditije v veletrgovni in železnim blagom. Iz Zagreba poročajo, da se je v nedeljo vršila tamkaj anketa veletrgovcev z železnim blagom iz Hrvaške, Slavonije, Vojvodine in Slovenije. Anketa je v načelu sprejela načrt enotnih kondicij za veletrgovino z železnim blagom, katerega je izdelalo Uduženje trgovca, sekcija za trgovino železnim robom, v Zagrebu. Dne 30. t. m. se bo ta anketa v Zagrebu nadaljevala in se končno odločila o tej stvari. Predloženi načrt se tiče samo prodajnih in kreditnih kondicij ter prepušča odločitve glede prodajnih cen trgovcu samemu.

Konkura je razglašena o imovini Elze Mikšičeve, rojene Bernatovičeve, trgovke v Ljubljani. Prvi zbor upnikov 12. t. m. ob 10. dopoldne pri deželnem sodišču v Ljubljani. Oglasitveni rok 16. aprila t. l. Ugotovljeni uargli 30. aprila t. l. ob 10. dopoldne.

Zivinorejsko pamsko okrožje za Delenjsko bo imelo svoj običajni letni sestanek zivinorejev v sredo 9. t. m. v Orteneku po prvem jutranjem vlaku iz Ljubljane. Na dnevnem redu bo vprašanje naše zivinoreje in udeležba na zivinski razstavi v Ljubljani. Vabimo zivinorejske zadruge in zivinoreje ter vse zanimance, da se važnega sestanka mnogostevno udeležijo!

Redni občni zbori: Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice, r. z. z. n. z. v Ljubljani, 17. t. m. ob 3. dopoldne v sejni dvorani zaveda; Splošno kreditno društvo v Ljubljani, r. z. z. o. z., 19. t. m. ob pol 12. dopoldne v zadržanih prostorih v Ljubljani (Aleksandrova 5).

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 18 m³ mehkih desk in 50 ton bukovega oglja; do 18. t. m. glede dobave 3000 škatelc žigalnice Ia. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg mila za pranje; do 16. t. m. glede dobave žilnih vložkov za postelje, posteljnih odev, platna, 6 komadov trodelnih žilnic ter glede dobave steklenic in kozarcev. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave jamskega lesa, raznih mineralnih olj in bencina. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 4 zunanjih gumijastih avto-plašev in 4 zračnih cevi; do 21. t. m. glede dobave 200 m³ smrekovih in borovih plohov, 32 m³ smrekovih plohov, 27 kosovov smrekovih in borovih dreves; do 23. t. m. pa glede dobave 2000 kg bencina. — Komanda III. armijske oblasti v Skoplju sprejema ponudbe glede dobave lesenih zabojev, razklapljnih miz in stolov. — Natančnejšo v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

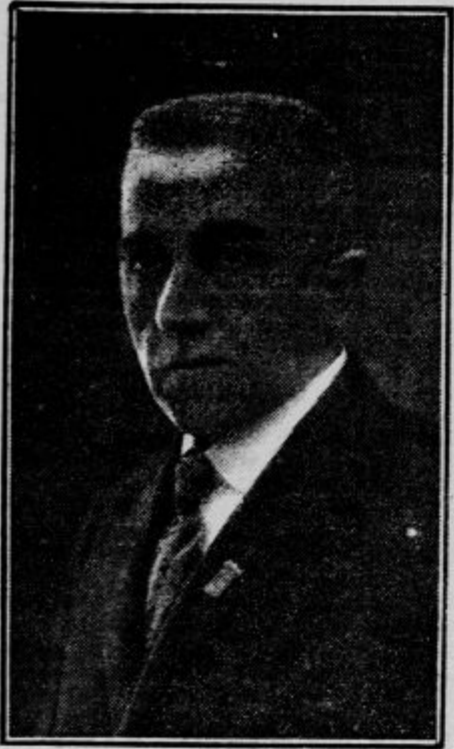
Borze

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijske 89-90, Vojna škoda 848-844, zastavni in komunalne Kranjske 20-22, Celjska posojilnica 195 - 198 (197), Ljubljanska kreditna 150 - 0, Merkantila 99 - 100, Prastidiona 925 - 0, Kreditni zavod 180 - 170, Strojne 85 - 0, Trbovlje 0 - 420, Veveče 120 - 0, Stavbna 55 - 65, Šešir 104 - 0, B f a g o: Zaključeni 3 vagoni lesa. Tendence za les nespremenjena, za semenski krompir zelo čvrsta.

Sokol

Br. Ivan Bajželj - petdesetletnik

Pod Sv. Joštom so Te položile rojenice v žebelko, na zelenih tratah v Stražišču Ti je potekala nežna mladost. Bistvo gorenjsko ozračje, lepota narave, široko razgledne gore so dale osnovo Tvoji notranjosti, zdravi predniki in dobra moralna vzgoja pa telesno lakost in fizično odporno silo.

Br. Bajželj je dokončal učiteljske v Ljubljani l. 1897. Nato je služboval najprej na Jesenicah, potem je prevzel mesto telovadnega učitelja na realki v Idriji. l. 1905 je z odličnim uspehom dovršil telovadno - vzgojno študije na dunajski visoki šoli, začelom l. 1920 se je preselil v Ljubljano, poučeval na gimnaziji, nato na realki, potem je prevzel mesto referenta za telesno vzgojo pri zdravstvenem oddelku v Ljubljani, v l. 1922 je prevzel vodstvo telovadbe na ljubljanskem učiteljsku.

Karakternost, močnatost, trdna vera v delo in napredek, skromnost in nesebičnost so temeljne poteze br. Bajžlja. Zato je povsod in vedno cenjen družabnik, spoštovan prijatelj. Prav posebno mnogo razlogov pa ima Sokolstvo, da se spominja njegove 50-letnice.

Ljubezen do človeštva in lastnega naroda je izhodišče za vse njegovo življenjsko prizadevanje.

Ves svoj trud posveča vzgoji in izobrazbi mladine v šoli in izven nje v društvenem življenju. Nebrojna so njegova predavanja in nagovori mladini, v katerih jih bodri k delu, vztrajnosti, k pripravi za življenje, k ljubezni do staršev, rodbine, lastne zemlje in domovine. Od leta 1920 urejuje mladinski sokolski list »Sokolček«.

Po letu 1918, ko se prične slovenska sokolska literatura množiti, se br. Bajželj prav odlično uveljavlja kot strokovni telovadni in organizacijski pisatelj. Njegovi poljudni članki o anatomiji in fiziologiji v »Sokolskem Vestniku«, ki so ga izdajale od l. 1911-14 združene slovenske Sokolske župe, imajo stalno izobrazbeno vrednost. V l. 1919 je prevzel uredništvo »Sokolca«, ki ga je izdajalo slovensko Sokolstvo. Po jeziku in vsebini so krasni njegovi članki v »Učiteljskem Tovarišu«, Sokolskem Glasniku, »S V Zagrebške župe«, »Sokolček«, »Sokolskih koledarjih«, v »Naši radosti za sokolsko dečo«, v sokolski rubriki dnevnika »Jutro«. Iz češčine je prevzel »vaje za dečo«, »rodne vaje«, priradil češkoslovenski tehnični nazivostalni slovarček itd. Javno delo, tiho, brez hrupa mu je vedno v posebno veselje in zadoščenje.

Br. Ivan, spletel si si lepo okrašen venec svojega duševno bogatega življenja — pot naprednega idealista, pogosto trudna in brez cvetja, toda vedno ožarjena s tvojo nezlomno vero in idealizmom, da naše delo uspeva in napreduje in da so učinki skupnega prizadevanja na mladino iz sokolske šole vedno večji.

Kaj šele, če mimogrede omenim neštevilna posvetovanja, konference, sestanke, seje! Tvoje jasne sodbe, nasvete itd. hranijo pomnilno in skrito sokolski zapiski. Bil si mnogo let vzoren tajnik Idrijske sokolske župe, dolgo let po prevratu si upravljal važne funkcije v predsedstvu Jugoslovenskega Sokolskega Saveza. V zadnjem letu vodi Tvoja spretna roka prosvetno delo pri Sokolu I. — neprestani posveti po različnih odborih, odsekih in pododsekih. Sovražiš prazno besedičenje, posvetom mora slediti sklep in temu dejanje.

Po Tvoji inicijativi in vzoru češkega Sokolstva sta bila prirejena doslej dva velika telovadna nastopa srednješolske mladine kot nazoren primer, v katerih mejah se mora gibati telesna vzgoja, ako hočemo s telovadbo dosežati vzor telesne lepote in plemenite misli brez vsake rekordne surovosti.

Br. Bajželj, telovadski strumen je še Tvoj korak. Tvoja vrsta starejših bratov pri Sokolu I. gleda s spoštovanjem na Tvojo osebnost. Tvoje delo je posvečeno narodu, naj objema Tvoj duh in pogled z gorenjskih hribov in vršičev z ljubeznijo človeka, nacionalista in Sokola vso našo lepo domovino od Soče pa do Vardarja. Bodi zdrav in mlad, hodi nadalje po svoji ravni življenjski cesti strumno in samozavestno mimo petero križev kot da jih ne vidiš! Zdravo! — P.

Proti gripi - astmi - kataru
se inhalira **Smečkovo olje „Trolist“**. Razpošlila vsaki dan po povzetu D 15 Trolist Logatec. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Porotne obravnave

Novo mesto, 9. marca.

Nehvaležnost je plačilo sveta

Pred 20. leti je prišla Marija Plantan iz Smarješke okolice služiti v Zagreb, kjer se je pred nekaj časa poročila z nekim Kunovičem. Ker je bila pridna in varčna — mož ji je kmalu umrl — je s prihranki otvorila v Zagrebu na llici št. 96 trgovino z mešaninami blagom, ki je prav dobro uspevala. V trgovini ji je pomagala 45letna Ana Časar, rodom Hrvatca, ki ji je mož istotako umrl. Razmerje med obema ženskama je bilo dobro in prijateljsko. Ko je Marija Kunović dne 17. marca 1925 v zagrebški bolnici umrla, so ni za to nihče čudil, da je v svoji oporoki zapustila trgovino z vso opremo in zalogo Časarjevi.

Toda ta niti s to velikodušno dedščino ni bila zadovoljna. Razen trgovine je posedovala Marija Kunović še posestvo v Vincah pri Smarjeti, katero je v oporoki zapustila hčerkam svojega pokojnega brata Pepci, Mariji in Tončki Plantan. To oporoko je Kunovičeva napravila 21. januarja 1926 v bolnici in svoje poslednje volje ni nikomur skrivala. Še predno pa je Kunovičeva umrla, je že začela Časarjeva, kakor trdi obtožnica, razmišljati, kako bi obljubljeni dedščino še pomnožila. Silno jo je jezilo, da ne bo dobila tudi posestva v Sloveniji. Napravila je zato res rafiniran načrt. Pustila je po nekem zakonem pisarju napraviti zadolžnico, v kateri izjavlja Marija Kunović, da ji je Ana Časar posodila 29.670 Din, ona pa se zaveže, da bo to posojilo vrnila Časarjevi do 15. aprila 1926 ter dovolila zanj vključbo na posestvo v Vincah št. 17. Zadolžnica brez podpisa Marije Kunović je bila sveda brez vrednosti in je zato obdolženka iskala pomočnika, ki ga je dobila v osebi vrvarja Milana Gazibare. Na njeno prošnjo ji je ta zadolžnico podpisal in skušal izvršiti tudi vključbo njene terjatve na posestvo Marije Kunović pri sodišču v Sloveniji. Manjkal pa je zopet v to svrhu potreben legaliziran podpis dolžnice na zadolžnici. Mokrnoški notar G. Demšar, ki je smatral, da zadolžnica tudi ni pravilno sestavljena, je nato napisal Gazibari formular nove zadolžnice, na katerega bi bilo treba preskribeti podpis dolžnice, in uveriti njegovo istinitost. Ker pa se ta načrt ni posrečil je Časarjeva poskusila z predznanbo zastavne pravice, čemur je okrajno sodišče v Mokrionu v resnici ugodilo. Ko je Kunovičeva 17. marca 1926 umrla, se je Časarjeva tak i odpejala z Gazibarom v Novo mesto in vložila pri tamkajšnjem okrajnem sodišču tožbo proti zapuščini Marije Kunović na plačilo predznanovane terjatve v znesku 29.670 Din. Šele po povratku v Zagreb pa je Časarjeva Gazibari zaupala, da ni Kunovičevi nikdar posodila nobenega denarja, in da je svoj podpis na zadolžnici ponaredila, »da se osveti kranjskim svinjam, ker je pri Kunovičevi 12 let služila, pa nič dobila. Kranjec sem zrihtala.« Gazibara je kmalu nato brzojavno povabil dednjo Tončko Plantanovo v Zagreb, kjer ji je v navzočnosti trgovca Martina Brundiča razkril vso stvar.

Nastala je civilna pravda, kateri pa je potem sledilo še kazensko postopanje. Obdolženka je priznala, da ni Kunovičevi nikdar posodila nič denarja, zagovarja pa se, da je postala le žrtve brezvestnega Gazibare in Brundiča, ki sta baje zasnovala ves načrt, kako bi »Kranjce zrihtala« in prišla do denarja. Gazibar, ki je živel z njo v ljubavnih odnosih, ji je baje toliko časa prigovarjal, da bo sam vse uredil in obljubil, da jo poroči, dokler se je slednjič hočeš nočeš udala.

Tudi na današnji razpravi je Časarjeva vztrajala pri tem zagovoru in odločno zanikala svojo krivdo. Ker se je izkazalo, da je neko listino, ki je za presojo cele afere zelo važna, morda res pisala neka druga oseba, je bila razprava preložena, da se ugotovi, kdo ji je sestavil.

Maribor, 9. marca.

Iz življenja organista

Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je služil kot organist Ivan Pišlar. Prejemal je letno plačo 150 Din. Kot organist pa je imel tudi pristojevanje stanovanje, in in pol ara vrta za zelenjavo ter okrog 500 do 600 Din mesečnih dohodkov. Na biri za l. 1926 je prejel nad 700 kg rži, 130 kg ajde, 90 kg pšenice ter nekaj krompirja in repe. Skrbeti je imel za ženo, 13-letno hčer in 22letnega sina, 2 sinova, ki sta bila v vojaški godbeni šoli, je pošiljal četrtletno 25 do 30 Din. Organist Pišlar pa je bil tudi tajnik Ljudske hranilnice in posojilnice pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in prejemal tam mesečno plačo 150 Din. Bil je poperje na dobrem glasu, svojim dohodkom primerno živel in v občini zadovoljstvo opravljal tajniške posle. V l. 1926. pa je začel razkošno živeti in popivati. Vozil se je na zabave v Maribor, Ptuj in celo v Avstrijo.

V novembru 1926 je član načelstva hranilnice pri Sv. Lovrencu, Ivan Dravenšek zasledil nepravilnosti v blagajni. Izvršili so revizijo, ki je ugotovila, da je obdolženec od 29. julija 1926. do 4. novembra 1926 vzel iz blagajne hranilnice skupno 10.000 Din. Ko je organist Pišlar opazil, da so njegove kaznjiva dejanja razkrita, je pobegnil v Maribor, kjer je ponudil svoje premoženje v prodajo Mariji Lovcovi za 4800 Din, najel je tudi tovorni avtomobil pri Konradu Kavranu, ki bi naj ponosil pripeljal premoženje v Maribor. On sam pa je nameraval naslednji dan pobegniti v Avstrijo. Avtomobil je res o polnoči pripeljal v Sv. Lovrenc, toda kmetje so se zbudili in niso pustili prepeljave pohištva. Tokom preiskave pa so prišli na sled še daljnji sleparstvom obtožena. Pridrži si je večje zneske denarja, ki so mu ga stranke izročile za hranilnice in si tudi na ta način prilastil nad 10.000 Din zaupanca denarja.

Pišlar je pri razpravi priznal, da je ra-

zen v obtožbi navedenega zneska poneveril še nad 90.000 Din, česar revizor ni opazil. Obsojen je bil na 2 in pol leta težke ječe.

Umor v Domanjševcih

Razprava proti Francu Pöršu, ki se je vršila včeraj, se je končala za obtožena ugodno. Porotniki so z 9 glasovi zanikali vprašanje krivde umora na Tereziji Sančevići, radi česar je bil Pörš oproščen od obtožbe. Obsojen je bil le radi prestopka nosenja orožja na 4 mesece ječe, ki pa jih je že odsedel s preiskovalnim zaporem.

Tatvine v »Mariborski tekstilni tovarni«

Lansko poletje so vzbujala v Mariboru senzacija poročila o drznih tatvinah v meljski tekstilni tovarni g. Löbla. Tovarna je zaposlovala takrat nad 100 delavcev in je delala noč in dan. V zalogi so imeli veliko količino blaga in je bilo težko opaziti manjše primanjkljaje. To priložnost so izrabili nekateri tovarniški delavci, ki so videli priložnost za lahek, velik zaslužek in udobno življenje. Začeli so kar na debelo krasti platno v tovarni in ga po smešno nizki ceni prodajati v mestu. V Studencih pri Mariboru so imeli kar veleodjemalca. Cela vrsta teh tatov je bila že obsojena pri okrajnem sodišču. Glavna grešnica, obdolženca Viljem Pukl in Vladimir Križanič sta imela stala danes pred poroto. Ta dva sta imela v skladišču zaposlene delavce podkupljene, da so jima dajali skozi odprtino platno in sicer največ pomoči, ko je odšel nočni čuvaj na drugo stran tovarne. Nato sta zanesla platno k plotu tovarne, kjer so ju čakali odjemalci. Ker pa je bila odprtina v skladišču precej visoka, sta si obdolženca kratkoma izdelala tudi vetrni za vrata do platna in tako z lahkoto odnašala cele zavoje platna. Skupaj sta ukradla 83 zavoj z izmeri več 1000 metrov in še raznega drugega blaga, tako, da sta škodovala tovarno za 26.790 Din, računano po lastnih tovarniških cenah. Obtožena tatvine večinoma priznavata.

Pukl in Križanič sta bila obsojena po predlogu obtožbe, le pri Križaniču so porotniki izjavili, da vrednost ukradenega blaga ne presega 10.000 Din. Pukl je dobil 3 leta težke ječe, Križanič pa 6 mesecev ječe.

Nezvesta dekla

V Svetincih je služila že 15 let pri posestniku Francu Rajšku dekla Magdalena Vuzem. Gospodar ji je popolnoma zaupal. Naenkrat pa je Magdalena odpovedal čut poštenja in zahotelo se ji je gospodarjevega denarja, ki je bil shranjen v omari. Čeprav je imela večkrat priložnost, pa Magdalena vendar ni upala sama krasti. Nagovorila je svojega ljubčka, želarskega sina Antona Kocmuta iz Jančevega vrha, naj ji pomaga ukrasti denar. Dogovorjeno, storjeno. Magdalena je naročila ljubčku, naj se skrije v gospodarjev svinski hlev in tam čaka tako dolgo, da se bo ona na glas zadrla na konje. To bo značilo, da gospodarja ni v hiši. Magdalena je zakričala na konje, v svinskem hlevu skrili junak se je splazil v kuhinjo, odtam v sobo in pobral iz zaklenjenih omar 11.300 Din in smokres, Magdalena sama pa je še pobasala ostalih 7000 Din tako, da sta olajšala gospodarja za 18.300 Din. Oba obtožena sta tatvino soglasno priznala pred preiskovalnim sodnikom.

Anton Kocmut in Magdalena Vuzem sta bila obsojena vsak na eno leto težke ječe.

Izgubljeno oko

Dne 30. septembra 1926 so kozuhali pri Mariji Saterjeri na Meleh pri Ljutomeru. Kakor navadno, je prišlo tudi iz drugih vasí več fantov, med njimi Janez Strakelj, želarski sin iz Crešnjevcev. Ves večer je iz zival fante in med drugimi tudi Friderika Slosserja, čemu ga dolži tatvine. Okrog 2. ponoči se je obdolženi vračal domov in na potu došel Friderika Slosserja. Po kratkem prekanjanju sta se spoprijela in Strakelj je udaril z dletom Friderika Slosserja s tako silo po glavi, da je ta nezavesten padel na tla. Kri mu je zalila oko. Ko se je zopet zavedel, ni mogel več videti na desno oko in s tem očesom nikoli več ne bo gledal. Obdolženi je najprej pri zaslišanju odkritostno priznal, da je poškodoval Slosserja iz maščevanja, ker mu je očital, da je tat. Pozneje pa je zagovor spremenil, češ, moral se je braniti, ker ga je tudi Slosser udaril po glavi.

Strakelj je bil obsojen na 2 leti težke ječe.

Proti pritisku na jetra in debelo črevo kakor tudi pri haemoroidih in prastanih boleznih, zasneljivo in uspešno deluje »Planinka« zdravilni čaj. — Cena Din 20.—. Izdeluje lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana, generalni depot za Maribor lekarna Mr. Ph. I. Vidmar. Za Ptuj: Mr. Orožen. 98/II

Sijajno! DANES Majka DANES Sijajno!

Velepsem materine ljubezni!

Velefilm ljubavi — greha — odpušcanja...

Milijoni in milijoni ljudi celega sveta so z oduševljenjem gledali to prelepo, velepesem vpodobljeno v filmu! Milijoni oči se je s solzami orosilo, gledajoč to večičastno filmsko delo!

«Majka» je velefilm, spremljan s petjem in velikim orkestrom, velefilm brez razkošja, zato pa velefilm poln ljubezni — ljubezni matere...

Največji zagrebški kino »Music-Hall« je predvajal »Majko« polnih 17 dni in največji beograjski kino 24 dni, a prihodnji teden že igra reprizo!

Velika umetnica svetovnega slovesa MARY CARR v vlogi majke je nedosegljiva. Za kvaliteto tega filmskega veleumotvora vprašajte one, ki so imeli včeraj srečo občudovati to prelepo velepesem!

Pri vseh predstavah tega grandioznega filma sodeluje znatno pomnoženi orkester ter operna pevka gospa Korenjakova.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Iz življenja in sveta

Pogreb pisatelja Arcibaševa

Prešlo soboto ob 3. popoldne so položili na varšavskem pravoslavnem pokopališču k zadnjemu počitku telesne ostanke ruskega pisatelja Arcibaševa. Sprevod se je formalni pravoslavni kapeli v Podvalu. Udeležba publike je bila ogromna. Za sprevedom je šlo toliko ljudi, da se je kondukt vlekel dve uri. Pomikal se je skozi glavne ulice Varšave, kjer je občinstvo postajalo in se priključevalo pogrebem.

Pred mrtvaškim vozom je korakala dolga vrsta nosilcev vencev, katerih je bilo toliko, da bi jih bilo težko prešteti. Ob odprtem grobu sta govorila dva zastopnika ruske manjšine na Poljskem ter več odposlancev poljskih kulturnih korporacij. Posl. Serebrnjanikov in senator Kasprovič sta povdarila zlasti globok narodno-političen in kulturni pomen pokojnika. Za poljske pisatelje je govoril beletrist Belmond, ki je izrazil željo, da bi skoro napočil dan, ko bo Rusija sprejela pepel Arcibaševa v domačo zemljo. Medtem pa hoče ohraniti kosti drugega pokojnika in potomca Kosciuszka Poljska, ki mu izkazuje čast, kakršne so deležni samo veliki duhovi.

Senzacionalna razsodba v procesu Gajda - Kratochvil

Praga, 6. marca.

Pred tukajšnjim sodiščem se je v soboto vršila razprava o tožbi, ki jo je vložil bivši general Gajda proti majorju Kratochvilu in svojemu bivšemu slugi Solovjevu radi razžaljenja časti. Major Kratochvil in Rus Solovjev sta očitala Gajdi, da je izdal vojaške dokumente Francije sovjetski Rusiji in da je bil v zvezi s sovjetskimi vojaškimi oblastmi. Gajda je pristojnoval razpravi v civilni obleki. Na obratniku suknje je imel pripet znak češkoslovaških fašistov. Njegovi pristaši so mu pred sodiščem priredili viharne ovacije. Sodišče je zahtevalo od ministrstva zunanjih del in od ministrstva narodne obrambe tajne dokumente, ki vsebujejo obtežilno gradivo proti Gajdi. Obe ministrstvi sta odklonili izročitev in uporabo teh dokumentov, češ, da sodišče ne jamči za njih tajnost ter za važne državne interese, ki so s temi dokumenti v zvezi. Kot priča zunanega ministra je nastopil njegov zastopnik, minister dr. Girs, ki je prečital nastopno izjavo zunanjega ministrstva:

»Ministrstvo zunanjih del brani dokaze, da so se tekem l. 1922. vodila med sovjetsko vlado in generalom Gajdo pogajanja glede prevzema generala Gajde v rusko službo. Ministrstvo brani nadalje dokaze, da je general Gajda l. 1920. dobavil sovjetski vladi dokumente vojaškega značaja, tičoč se prijateljske države (mišljena je Francija). Sodišče se ni oziralo na to izjavo in je obsodilo majorja Kratochvila in Rusa Solovjeva na šesttedenski zapor ter na povračilo pravnih stroškov v znesku 6000 Kč. Kazen je pozojna. Razen tega bosta morala podati Gajdi na javni seji primerno satisfakcijo. Predsednik sodišča je navajal v motivaciji, da obtožencem ni uspeli niti direktni niti indirektni dokaz resnice. Razsodba je izzvala ogromno senzacijo: generala Gajda je namreč svojčas generalna komisija degradirala radi »špijonaže v korist sovjetske Rusije«.

Tragična smrt rekorderja

Angleški avtomobilski dirkač Parry Thomas nikakor ni mogel preoleti, da mu je major Campbell odvzel 4. februarja hitrostni avtomobilski rekord. Podal se je zato prejšnji teden v Wales, da poskuša v Pendinu — na istem kraju, kjer je zmagal major Campbell — zopet si priboriti svetovni rekord v avtomobilski hitrosti.

Trikrat je pognal vozilo v blazen dir — vse trikrat brezuspešno. Pri četrtem poskusku je baš hotel zaviti na ovinku, ko se vsled peklenske hitrosti odtrga desno zadnje kolo avtomobila. Avto se je prevrnil, transmisijaska veriga pa je udarila šoferja s toliko silo po glavi, da mu je počila lobanja in mu je glavo malone popolnoma odtrgala od trupa. Nesrečni Thomas je bil na mestu mrtve, avto pa je drvel še en kilometer naprej, dokler ni zgorel. Vnel se je bil namreč bencin.

Pokojni Parry Thomas je dosegel svoj prvi hitrostni rekord v Brooklandu pri Londonu 18. novembra 1924. Vozil je s povprečno hitrostjo 175 km 527 m na uro. Ta rekord pa ni dolgo ostal pri njem in šele 28. aprila 1926. je vnovič zmagal s hitrostjo 275 km 200 m na uro. 4. februarja t. l. je trofej prešla na majorja Campbella, ki je dosegel nov svetovni rekord s povprečno brzino 281.386 km na uro. Thomas pa se ni dal ugnati in sklenil je, da mora za vsako ceno izvojevati novo zmago. Pri tem pa je našel smrt.

Kakor javljajo listi, je drzni dirkač v resnici postavil nov hitrostni rekord. Premeril je namreč angleško miljo (1609 metrov) s hitrostjo 287.235 kilometrov na uro ter tako potolkel Campbella za celih 6 kilometrov.

× 2500 let stara dinastija. V japonskem narodu uživa cesarska rodbina večji ugled kakor v drugih državah. Deležna je malone božanskega češčenja, čeprav je pogrešna trditve, ki se časih čuje, da vidi Japonce v svojem mlkadu boga. Japonska ortodoksna vera uči, da je bil prvi japonski cesar Zim prapravnku boginje Solnce. Soderanja japonska dinastija, ki je daleko najstarejša na vsem svetu, je bila ustanovljena leta 660. pred Kristom, in Hirohito, novi japonski suveren, je 180. direktni potomec prvega mlkade.

Razmere v tovarni „Jugotanim“ d. d. v Sevnici

Splošna Delavska Zveza Jugoslavije, oblastni sekretariat v Ljubljani, objavlja: Da ne bo javnost zopet napačno informirana...

Razumljivo je, da se pri takem obratovanju in navalu dela in naročilih delavstva priganja in sikanira.

Iz gori navedenih dejstev je delavstvo sklenilo brez razlike političnega mišljenja, da hoče imeti zajedno pravice...

da, da pa danes nimata časa za razpravo, ker morata nemudoma s lastnikom v Zagreb...

lavec pri vsakem malem obrtniku in kar mu je po zakonu zajamčeno. Zastopnika sta odšla v dobri veri...

Samom generala Wrangla

V Rimu se je ustrčili general Nikolaj Wrangel, brat bivšega komandanta antiboljševske vojske.

Prisilno delo mesto zapora. Iz Varšave poročajo, da je prezident poljske republike pripravil zakon...

sili prevelikih prestopkov možnost, da jim ne bo mogel nihče očitati ječe, katero bo lahko odslužili s postenim delom.

Prebivalstvo Litve. Po zadnjem ljudskem štetju znaša prebivalstvo Litve 2 milijona 250 tisoč duš.

Konzum vodke na Ruskem. Od kar so ruski sovjeti zopet dovolili prsto prodajo žganja, je konzum vodke v Rusiji znatno poskočil.

Izjava

Podpisani Luigi Bottazzi izjavljam, da nisem plačnik in ne odgovoren za dolgove ali kakršnekoli pogodbe...

LUIGI BOTTAZZI industrijalec Novi Ligure, Italija začasn v Trebnjem.

Silno znižane cene!

Samo štiri cene: po Din 7—, Din 10—, Din 12— in Din 14— se prodaja od danes naprej vse blago. Kar je še včeraj veljalo od Din 10— do 12—, se prodaja danes po Din 7—.

Pri štoflih in drugem blagu smo pa znižali ceno za eno četrtino.

Ta inventurna prodaja traja samo 14 dni pri TEKSTILBAZARJU v Ljubljani, Krekov trg 10.

Mali oglasi

Mail oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

Obri Galoške popravila...

Snežne čevlje in galoške popravila...

Službe dobe Kuharico in sobarico...

Viničarja pridnega, poštenega in razumnega...

Gozdni adjunkt absolutno gozdarske šole...

Prikojevanko prvovrstno in samostojno...

Prizevalca in izdelovalca gorilnih delov...

Gaterista kuharskega, izpač za takoj parna žara...

Plačnično natevanje perfektno in kavarje zmoli...

Sluzižnjad kuharske, sobarice, natakarice...

Krojaškega vajenca (se deluje) sprejme takoj...

Gostilniško kuharico sprejmem v službo od 12. marca...

Restavracijsko kuharico s dobrih priporočil sprejem...

Livarskega mojstra za kovine, ki bi delal osobno...

Učenca iz dobre hiše, ki bi imel vsaj 40 let...

Soferska šola sprejemam in izobrazbe kandidata...

Kinooperater in ključavničar, mlad ter inteligenten...

Sofer tretjen. pošten in zanesljiv, več mesecov preteklih v avto delavstvu...

Gospodinja in učiteljica. Gre tudi na Hrvaško k dobri družini...

Pohištno s spalnico (gospodski sobi) in 2 fotela...

Stavbni ključavničar sposoben, vreden in pridn...

Čevljar, pomočnika sprejemam v Rožni dolini...

Za godbo Lenoško kapelo, rabim več učesnikov...

Delavca ličen za popravila ure. Posnati mora dobro Ljubljano...

Brivca ali frizerko večje v vsem poslu, sprejemam...

Šiviljo (pomočnico) sprejme hišnja, naslov v oglašeni oddelku...

Pek, pomočnika pridnega, poštenega in razumnega...

Sluzižnjo lepega vedenja, staro od 20 do 30 let...

Krojaškega pomočnika za veliko delo sprejme Jos. Kos...

Boljše dekletu pošteno, izobraženo, smotno...

Boljše dekletu pošteno, ki zna šivati in je vajeno drugega gospodinjstva...

Gospa išče mesto blaginjske — gre pa tudi za serijo kot pomoč v kuhinji...

Hotelska sobarica s vselotilnimi sprievčili, ki govori več jezikov...

Sofer tretjen. pošten in zanesljiv, več mesecov preteklih v avto delavstvu...

Kinooperater in ključavničar, mlad ter inteligenten...

Kolo damsko in moško počen prodam. Naslov pove oči oddelku...

Otroški vozček in avto, eleganten, ponikljan, po niski ceni...

Pohištno s spalnico (gospodski sobi) in 2 fotela...

Lokal v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Službe iščejo Strojnik s široko prakso...

Absolvent trg. tečaja išče službo kot praktikant...

Službo slugu ali iskanca hišnem proti garanciji...

Restavracijska kuharica prvovrstna, s dolgoletnim izkušenjem...

Ključavničarski pomočnik s detelo, feli premeniti do sedanja službovanje...

Pristavnik oženjen, sposoben v vseh panogah kmetijstva...

Boljše dekletu pošteno, izobraženo, smotno...

Boljše dekletu pošteno, ki zna šivati in je vajeno drugega gospodinjstva...

Gospa išče mesto blaginjske — gre pa tudi za serijo kot pomoč v kuhinji...

Hotelska sobarica s vselotilnimi sprievčili, ki govori več jezikov...

Sofer tretjen. pošten in zanesljiv, več mesecov preteklih v avto delavstvu...

Kinooperater in ključavničar, mlad ter inteligenten...

Kolo damsko in moško počen prodam. Naslov pove oči oddelku...

Otroški vozček in avto, eleganten, ponikljan, po niski ceni...

Lokal v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Geslo tega tedna DOKO' čevlji

Do sobote sezajska odprodaja čevljev za dame, gospode in deco.

Najbojša obutev današnjih dni! Trgovina „DOKO“

Prešernova ulica 9, dvorišče.

D. M. C. največje skladišče SARAJEVO

Prodam Vata za odeje

Drva hrastove odpadke (odpadke od šipe) dostavljajo od parketa...

Hlude bukove, hrastove, jelove, cedrave...

Werthelm blagajno kupim. Ponudbe na oglašeni oddelku...

Pridelki Koks fižol nizek, lep, ima večjo molariteto...

Trte vse ameriške podloge, ključ in korenjaki...

Flider za ograjo dentstvo, veščelo, glinec, savasni jagode...

Sadna drevesca jablane, hruske, slive, breškove...

Manufakturna trgovina na prometni točki v Ljubljani...

Lokal z izložbo 2 prostora v Florjanski ul. št. 3...

Lep lokal ob Aleksandrovi cesti odda takoj za sntani najemniku...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Počet Hišo eno ali dvodružinsko, s majhnim vrtom...

Kompletno predilnico za volno s vsemi stroji...

Hišico s nekaj kulinčiči, v manjšem mestu...

Majhno stanovanje in delavnico oddam. Ponudbe na oglašeni oddelku...

Zaga s stan, hišo poleg 4000 m² površine...

Trgovsko hišo veliko, tik farsne cerkve v Mikloševci...

Hišo pri cerkvi s 2 sobi, kuhinja, sadonosna...

Hiša pri Sušaku pod Kastrom — s vrtom, vodenjankom...

Zidano hišo novo, s 3 sobami, kuhinjo, kletmi...

Več poslov, lokalov v I. in II. nadstropju...

Inteligentna vdova ugledne rodbine, išče znanjca...

Samski uradnik dobro situiran, išče solobodno ženo...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Mesarijo in sušilnico, event. tudi gostilno oddam...

Restavracija v centru Zagreba, prvorazredna, lep vrt...

Lokal v Sebeburgovi ulici oddam prvotni primeni oddelku...

Majhno stanovanje in delavnico oddam. Ponudbe na oglašeni oddelku...

Sobico sedmo opremljeno, v mestu takoj oddam gospodinjci...

Opremljeno sobo na Mikloševci cesti oddam takoj solobodno, stalnemu gospodu...

Brezplačno prijavitelj oddaja stanovanje, soba, lokal, gostilna...

Opremljeno sobo lepo, oddam. Naslov pove oglašeni oddelku...

Sostanovalko pripravljeno v čez dan oddano, sprejemam. Naslov v oglašeni oddelku...

Opremljeno sobo lepo, oddam. Naslov pove oglašeni oddelku...

Solobodno stanovanje s 2 sobama in kuhinjo...

Sobo prazno ali opremljeno oddam 2 očetom...

Gospoda sprejmem gospa na stanovanje...

Sobo s hrano in vse opremljeno oddam v očetom...

Nemka stara 35 let — izobražena vdova...

Stanovanje majhno in pripravljeno, v bližini...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Originalne barve, matrice (kože), vošeni papir za Gestetner...

LUD. BARAGA, Ljubljana, Sebeburgova 6/I. Telefon št. 980.

Opremljeno sobo lepo, s električno razsvetljavo...

Opremljeno sobo v bližini cestne telefonice...

Opremljeno sobo lepo, s električno razsvetljavo...

Opremljeno sobo veliko, sračno in solobodno...

V trgovino mek, blaga, dobro vpejano...

Kdo bi posodil 3000 Din posojila leto ali dva...

Kdo bi posodil 3000 Din posojila leto ali dva...

Resnega znanja leti gospod srednjih let, s gospodinjstvom...

Emona — bar Gospodinja, s katero sinovi pri plači...

Nemka stara 35 let — izobražena vdova...

Stanovanje majhno in pripravljeno, v bližini...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Družabnika s 50.000 Din sprejme solo restavracijsko podjetje...

Kdor hoče kolo. AVTOMOBIL all motor dobro kupiti ali prodati naj se oglasi pri Florjančiču, Ljubljana, Nunska ulica 3.

Drž. uslužbenec star 26 let, šoli znanja s 600. radi leniva. Prednost imajo v starosti do 26 let.

Alaska Gramofon. plošče v veliki izbiri od 15 Din dalje, igle «Condor Herold»...

Lep avtomat orkestar, pripraven za vsako godbeno priredbo.

Dvokolesa popravila najbolje, najhitreje in najceneje Florjančič, Nunska ulica 3.

Kadilci, pozor! Najuspešnejše sredstvo za poplino od v a do kazenja so «Aluma» pastile.

Zastopnike (ce) listem proti visoki povliti za nove sodijske predmete.

Drstvo drž. za usajnik in blagaj. ur. dnikov za Slovenijo priredi dne 12. marca 1927 PLESNO ZABAVO v veliki dvoran N-rodnega doma Vstopnina 10 Din.

Večerno pismo šroširano Din 16.— platno Din 26.—

Veletrovce išče inteligentno damo, ki bi imela vsaj 60 do 80 let in se rada družila s mladi.

M. Zévacov

Papežinja Favsta

Roman

Tri minute ni trajalo, da je kočija zdrdrala preko lesenega mostu; nato se je ustavila pod temnim obokom. Vojvoda Angoulémski je bil v Bastilji.

V cerkvi Sv. Pavla se je med tem odigraval nezasišan prizor. Ko so izrgali Violetto iz ženinih rok, so jo vlekli k oltarju. Maineville, Bussi-Leclerc in neznanec s krinko so pristopili k njej. Le-ta je prijel omagajočo deklico za roko in je izpregovoril:

»Hvala ti, mila nevestica, da si prišla ob napovedani uri. Vse je pripravljeno za poroko; glej svečenika, ki je prišel, da naju združijo...«

Tako govoreč si je potegnil krinko z obraza. Bil je Maurevert! »Da naju združijo!« je zajecjela Violetta. »Naju dva?... Kdo ste?... Oh, gospodje, usmilit se! Povejte mi, kaj ste storili z mojim dragim?...«

»Violetta,« je nadaljeval Maurevert z vročim glasom, »kakšno brezumje se te polašča? Pogled me vendar! Ali me ne spoznaš? Tvoje ženin sem! Ljubim te in ti me ljubiš!...«

»Joj, groza! Ali mar blaznim kakor ciganka z rdečo krinko?... Karel, ljubi moj! Pomagaj!... Oh, da je živ, bi se oglasil!... Karel! Karel! Umriva skupaj!...«

Hotela je dvigniti roko, da bi se zabodla z bodalom, ki ga je vzela zaročencu; toda lopovi so ji bili izrgali orožje... V obupu

ZNIZANE CENE! ZNIZANE CENE!

Nogavice

razne vrste, vezeni, naramnice, vezalke, žepne robce ter drugo galanterijsko in krstno blago — nudi trvdka OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Pred Skofijo 15 in Sv. Jakoba trg 9 Na debelo! Znižane cenel Na debelo!

Priporoča se

MAST J.P.

lastni izdelek trvdke Ewald Popovič, Ljubljana. Cena nizka blago izborno. Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

PREKAJENO MESO

redno - zaogci, o zvanredno - nič - cen

Dražba 22 terjatev

trvdke FR. BRUMAT proti razni dolžnikom v nom znesku okrog Din 130.000 na glavni, vse takol izvršljive se višl or okrajnem sodišču Ljubljana dne 11. t. m. dop. ob 9. uri, soba 19 Terjatev se prodajo za vsako ceno, posamezne ali skupno. Po asnl daje upravitelj konkurzne mase dr. Ivo Benkovič, odvctnik Ljubljana Aleksandrova cesta 2. 344

93

se je zgrabila za čelo in pala na kolena. Maurevert je brž pokleknil zraven nje...

In glej, svečenik se je obrnil k njima, govoreč svetotajstvene besede in širuč roke, da bi ju blagoslovil... Ko je Violeta v krčn svoje groze pogledala kvišku, je uzrla njegov obraz. Zazdelo se ji je, da je že videla to mlado lice z zloveščimi črnimi očmi... A kje? Svečenik je mrmral obredne molitve... Njegov glas, oh, ta glas je že slišala! Toda kdaj?... V katerih peklenkih sanjah ji je zvenel na uho?

In zdajci jo je kakor blisk prešinil spomin na strašni večer v Favstinem dvorcu, ko jo je mojster Claude držal v naročju, da bi jo odnesel iz morilnice, in so nenadoma vstopili možje z arkebuzami... Z njimi je bila žena... ne žena, tigrin v človeški podobi!... Tista žena in ta svečenik sta bila ena oseba!

Favsta je opravljala obred Maurevertove poroke z Violetto!... Neizrekijiva groza se je razlila po njenih žilah. Hotela je vstati; brez moči se je zgrudila nazaj. Hotela je izrgati Maurevertu svojo roko, a čutila je, da ne more; vse njeno telo je bilo kakor hromo. Hotela je v krik izliti svo bedo in ves svoj blazni obup; iz njenih ust se je utrgal samo jek, šibkejši in bolešnejši od poslednjega vzdihla umirajočih...

Izgubila je zavest. Tema jo je ogrnila baš v trenutku, ko je svečenik iztegnil roke in svečano proglasil:

»Idita. V imenu živega Boga sta združena na veke!...«

XLII.

Orjak Croasse in pes Pipeau se seznanita.

Ko je vitez de Pardaillan, privabljen po ropotu, stopil v svojo sobo in zagledal Croassa v srđitem boju s stensko uro, je obstal na pragu vkopan. Šele čez nekaj trenutkov se je toliko osvstnil, da

je vzlic svojim ranam in vzlic opasnosti udaril v bučen grohot. Med tem ko je zunaj od minute do minute naraščalo tuljenje množice, se je Croasse oprezno približal vitezju.

»Uhl!« je zasopel, ko ga je spoznal. »Opravljeno je... To vam je bila bitka!«

In ker se Pardaillan ni prestal smejati, je tudi Croasse zagnal drohot — tak grohot, da so stekla zažvenketala.

»Kaj vruga delaš tu?« je naposled vprašal vitez.

»Kaj delam? Saj veste, da sva se bila s sovražniki! Le poglejte se, kako ste raztrgani in krvavi... Zahvalite Boga, gospod, da sem bil jaz pri vas; preveč jih je bilo za enega!«

»Menda se mu ni od strahu zmešalo?« je pomislil Pardaillan.

Ne, Croassu se ni mešalo, vsaj zdaj ne več. Samo pijan je bil, groze pijan, tako da je v svoji razburjenosti videl še v mrtvem pohištju srđite nasprotnike. Pardaillanova prisotnost ga je pomirila; a tudi zdaj je ostal uverjen, da se je boril z neštetiimi sovražniki, kakor nedavno tega v kapelici Sv. Roka in kasneje na montmartrskem bregu.

Toda skromnemu junaku ni bilo do tega, da bi se bahal s svojimi čini; narobe, ves potrj je bil zaradi njih.

»Odkar sem postal hraber, doživljam bogme strašne prigode,« je rekel vitezju. »To bo še kdaj moja smrt!«

In žalostno je dodal:

»Dokler sem bil bojzljivec, sem živel tako mirno in brez skrbi!...«

»A zdaj?« je vprašal vitez.

»Zdaj me je samega sebe groza. Ubojev, ki jih imam na vesti, ni ni štujem. Jaz, ki prejšnje čase še pakja ne bi bil zmečkal!...«

Prav tedaj je množica na ulici zagnala nov, še hušji krik in hrup.

Zaamčeno oristno

slivovko, tropinko, drožen-sko in vinsko žganje

nudi po ugodnih cenah

Rado Polak, Ormož

Lastna žgarnarica Solidna postrežba. 3107

Ježko gospodarsko stan e upošteva

novootvorjena trgovina manufakturnega blaga

„Ljubljanski oblačilni bazar“

Na Mestnem trgu št. 6

s svojimi nizkimi cenami, ki omogočajo slehernemu nabavo

nove pomladanske obleke.

Pomlad ob solnčnem Jadranu

PENSION „DANICA“

Sv. Jelena ob Crikvenici.

Trg ob morju — izvrstna kuhinja — Zmerno cene — Vodil Slovenka.

GRAMOFONI z znamko „HIS MASTER'S VOICE“

Orjaški aparati nadomeščajo čocela orkester.

Kolosalna novost Kovček- aparat Model 101/B.

Stalna razstava in glavna zaloga

A. RASBERGER Ljubljana, Tavčarjeva 5.

Velika izbira najboljših plošč.

Zahtevajte naš cenik.

Potnike

agilne in uspešne za nrodalo koles, gramofonov, motociklov, m. h. na monik in praška za čišče je in parum r. nje ž de i. d. se proti pro. i. ziji in fiks. mu iscejo. Detajlirane ponudbe skušite h gospodov na: Fr. Voršič, Mar bor, Vrbanova 19.

Zastopnike

agilne in inteligentne za prodajo državne ratne štete (v onega posojila) na mesčno odp. ačijo na onioke isč. dobro uveden. zap. i. b. št. bančni zavod za vso državo ob proviziji. Pismene ponudbe z oznako referenc na Publi-citas d. d., r. g. ni zavod, Zagreb, Gund li-čeva 11, pod. Za — 11.289. 3454

Premogovnik v Sloveniji isče zanesljivega

jamskega paznika

z daljšo prakso. Ponudbe pod „Jamski paz-nik“ na upravništvu Jutra. 3477

Gospodična

izučena trgovine in popolnoma zmožna vodstva trgovine, kakor tudi gos. odin. k. h. poslov se isče.

Le dobre moči z večletnimi spručevali pridejo v poštev: za trgovino podružni. o. Ludovik Kuharič, Vrnica pri Ormožu

Oferti naj se pošljejo na:

Lud. Kuharič, Ormož.

Francosko-angleškega dopisnika (co)

išče slov. podjetje v Franciji. Pogoji: srbska, nemška, francoska in anglešk. korespondenca, knigo. vodstvo daljša praksa. Ponudbe pod št. 1519 na Aloma Com. pa. v. Ljubljana, Aleksandrova cista v. l.

Sreča matere!

Srečna mati, ki ji otroček lepo napreduje. Srečen in zdrav otrok, kateri ima neprecenljivo priložnost, da ga mati s svojim mlekom odhrani.

Na prsih odhranjen otrok je najbolje odhranjen. Potrebno je, da mati pred in po porodu pije „OVOMALTINE“. Zdravniki, dojenke in matere potrjujejo da

OVOMALTINE

priporočajo k obilnemu dajanju mleka in to zato kaj malo „Ovomaltine“ koncentrirano hrano v abko prebavljivi obliki. Pijte sestavine zrelega ječmenovega slada, neobranega mleka in svežih jajc.

Ena skodelca OVOMALTINE s svojo hranljivostjo je vredna kakor 12 skodelic juhe, 7 skodelic kava ali 3 jajc ter pri tem še veliko tankejša za prebavo.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18:50 Din, 250 gr 36:25 Din, 500 gr 63:25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetetnih preparatov

ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

Okrajna Posojilnica v Ormožu naznanja vsem svojim poslovnim prijateljem, da je njen marljivi in vestni uradnik, gospod

Ivan Korošak

v noči od 7. na 8. marca nenadoma preminul.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v četrtek, 10. marca ob 14. uri iz mrtvašnice tukajšnje bolnice.

R. I. P.

Ormož, dne 8. marca 1927. 3471

Načelstvo.

Obratovodja

se isče za večjo žago na Štajerskem. Ponudbe naj pošljejo te oni z večletno prakso, dobro verzirani in z dobrimi spručevali. Obratovodja ima prosto stanovanje in dobro plačo, prevzet pa mora oo mogočnosti tud tam se narahajočo gostilno. Kaucija potrebna. Ponudbe je poslati do 15. marca. a 3456

Pote Beograd Poštni predal šte. 1&9. 3399 a

PRESELITEV.

Javno-pravna in gospodarska pisarna

dr. EMIL GAJ, Ljubljana

se je preselila iz Selenburgove ul. št. 7/1.

na Cankarjevo nabrežje šte. 1/1.

(pri Frančiškanskem mostu — Filipov dvorec)

telefon šte. 971 Poštni predal 157

Fani Delgos voj. de Settomini

Tužim srcem izznajam vsem soodnikom, prijateljem in znancem, da je staja iskreno ljubljana mamca, gospa

po m. žni bolezn. revidena s sv. zakramenti za umiraj. če mimo v Gospoju za-pala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, 10. t. m. ob po. 4 iz sp. ošne državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu

ALIČE DE. GOS. hčerka;

in žalujoče rodbine D. Igos, de Settomini, Konic Kejžar Randl, Zanolin. 3477

V državni tovarnici sladkorja na Čukarici

potrebujejo

90.000 garnitur prikrojenih desk za stadkorne zaboje.

Točna pojasnila in pogoji v tvorniški pisarni ustmeno ali pismeno.

Oferte sprejemamo do 5. aprila popoldne.

RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo vodovodne instalacije, centralne kurjave in kopalnišča, pečarska dela ter obz. davo štedilnikov in napravo solnčnih okenskih zastorov,

za 80 stanovanjsko hišo na Ahacljevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni pripomočki in podatki se dobe počeni dne 14. marca t. l. med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu Solski drevored šte. 2/1

Ponudbe za napravo pečarskih del in štedilnikov ter za napravo solnčnih zastorov je vrožiti najkasneje do 21. marca 1927, za vodovodno instalacijo, centralno kurjavo in kopalnišče pa do 26. t. m. vselej do 11. ure dopoldne pri menovanem uradu

Mestni magistrat ljubljanski, dne 7. marca 1927